

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІСОТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ

Навчально-науковий інститут екологічної економіки і менеджменту
Кафедра економіки, туризму та рекреації

УДК [658.511:657.421]: 658.115 (477.83)

Пояснювальна записка

до бакалаврської кваліфікаційної роботи на тему:

Аналіз виробничо-господарської діяльності та ефективності використання основних засобів Товариства з обмеженою відповідальністю “Молокозавод “Самбірський”

Analysis of production and economic activity and the efficiency of using of Fixed Assets of Limited Liability Company “Sambirsky Dairy”

Виконала студентка групи Ез-41

_____ Вікторія ВАСИЛИЦЯ
(підпис) (Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Viktorii VASYLYTSIA

спеціальності 051 «Економіка»

Науковий керівник

_____ к.е.н., доц. Людмила ГАРАСИМ
(підпис) (Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Рецензент:

_____ к.е.н., проф. Андрій ЛІПЕНЦЕВ
(підпис) (Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

м. Львів – 2025

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІСОТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ

Навчально-науковий інститут суспільних наук,
адміністрування та права

Кафедра економіки, туризму та рекреації

Освітньо- кваліфікаційний рівень бакалавр

Спеціальність 051 «Економіка»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

економіки, туризму та рекреації

проф. Іон ДУБОВІЧ

(підпис)

“ 10 ” березня 2025 року

ЗАВДАННЯ

НА БАКАЛАВРСЬКУ КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТЦІ

Василиці Вікторії Степанівні

1. Тема роботи Аналіз виробничо-господарської діяльності та ефективності використання основних засобів Товариства з обмеженою відповідальністю «Молокозавод «Самбірський»

Керівник роботи *Гарасим Людмила Степанівна, к.е.н.*

затверджені наказом університету від “___” березня 2025 року. № С-

2. Термін подання студентом роботи 09. 06. 2025 р.

3. Вихідні дані до бакалаврської кваліфікаційної роботи: «Баланс»(форма№1), «Звіт про фінансові результати» (форма №2), «Звіт про рух грошових коштів» (форма №3), «Примітки до річної фінансової звітності» (форма №5), «Звіт з праці» (форма 1-ПВ) і т.д., спеціальна література.

4. Зміст пояснювальної записки (розділи, які потрібно розробити)

1. Реферат:

2. Вступ:

3. Теоретичні аспекти визначення сутності основних засобів. Їх роль та значення у процесі виробництва організації;

4. Економічний аналіз й оцінка стану показників досліджуваного питання за період 2022-2024 років товариства з обмеженою відповідальністю “Молокозавод “Самбірський”;

5. Пропозиції та рекомендації щодо управління ефективністю використання основних засобів ТЗОВ “Молокозавод “Самбірський”;

6. Висновки.

5. Перелік графічного матеріалу:

1. Мета, об’єкт, предмет та завдання дослідження.

2. Економічна суть та науковий інструментарій.

3. Основні показники фінансово-господарської діяльності ТЗОВ “Молокозавод “Самбірський”.

4. Аналіз загальної структури основних засобів та структури по елементах основних засобів за 2022/2024 роки на ТЗОВ “ Молокозавод “Самбірський”.

5,6. Аналіз і оцінка показників досліджуваного питання на ТЗОВ “Молокозавод “Самбірський” за 2022-2024 роки.

7. Факторний аналіз фондівддачі основних засобів .

8,9. Пропозиції та рекомендації.

6. Дата видачі завдання 10.03.2025р.

Науковий керівник роботи _____ Людмила ГАРАСИМ
(підпис) (Власне ім'я, прізвище)

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломної роботи	Термін виконання етапів роботи (дата закінчення етапу роботи)	Примітка
1.	Теоретичні аспекти визначення сутності основних засобів. Їх роль та значення у процесі виробництва організації	28.04.2025р.	

2.	Економічний аналіз й оцінка показників досліджуваного питання за період 2022-2024 років товариства з обмеженою відповідальністю “Молокозавод “Самбірський”	16.05.2025р.	
3.	Пропозиції та рекомендації щодо управління ефективністю використання основних засобів ТзОВ “Молокозавод “Самбірський”.	27.05.2025р.	
4.	Вступ, реферат, висновки	03.06.2025р.	
5.	Оформлення пояснювальної записки та ділової графіки	06.06.2025р.	

Студентка _____
(підпис)

Вікторія ВАСИЛИЦЯ
(Власне ім'я, прізвище)

Науковий керівник роботи _____
(підпис)

Людмила ГАРАСИМ
(Власне ім'я, прізвище)

РЕФЕРАТ

Об'єкт дослідження - Товариство з обмеженою відповідальністю “Молокозавод “Самбірський”

Мета роботи - аналіз виробничо-господарської діяльності та ефективності використання основних засобів, пошук шляхів підвищення їх ефективності та успішного управління ними, на основі дослідження теоретичних та практичних засад .

Успішне управління основними засобами підприємства проявляється у показниках ефективності їх відтворення та використання, що в свою чергу формує кінцеві результати виробничо-господарської діяльності.

У розділі 1 розглянуто теоретичні основи сутності предмету дослідження.

У розділі 2 подана характеристика та проведено аналіз виробничо-господарської діяльності та ефективності використання основних засобів ТЗОВ “Молокозавод “Самбірський” за 2022-2024рр.

Стійкий фінансовий стан позитивно впливає на забезпечення потреб виробництва необхідними виробничими ресурсами, на виконання виробничих програм, а звідси і на підвищення ефективності господарської діяльності.

Основні засоби підприємства в сучасних умовах формують його виробничий потенціал, а застосування нових технологій і використання сучасного обладнання є запорукою ефективного господарювання.

Проведено факторний аналіз показника фондівддачі основних засобів.

Здійснено оцінку діяльності підприємства з охорони навколишнього середовища.

У розділі 3 сформульовані пропозиції та рекомендації щодо підвищення ефективності використання основних засобів, а також запропоновано низку заходів щодо реалізації виявлених резервів.

Ключові слова: основні засоби, оборотні засоби, кошти, рентабельність, діяльність, аналіз, показники, ефективність, оборотність, кругообіг.

Сторінок - листів креслення – , рисунків – , таблиць – , використаних джерел - .

ABSTRACT

Object of research – Limited Liability Company “Sambirsky Dairy”

The work purpose – analysis of production and economic activity and efficiency of the fixed assets, the search for ways to increase their efficiency and their successful management, based on the study of theoretical and practical principles.

Successful management of the enterprise’s capital means is manifested in the indicators of the efficiency of their reproduction and use, which in turn forms the final results of production and economic activity.

Section 1 deals with theoretical foundations of the use sense of the research subject.

Section 2 provides a description and analysis of the production and economic activity and the efficiency of the fixed assets of the Limited Liability Company “Sambirsky Dairy” for 2022-2024YY.

A stable financial condition has a positive effect on ensuring production needs with the necessary material and labor resources, on the implementation of production programs, and hence on increasing the efficiency of economic activity.

The fixed asset of the enterprise in production potential, and application modern equipment is a guarantee of effects.

A factor analysis of the rate of return on fixed assets was carried out.

An assessment of the enterprise’s environmental protection activities was carried out.

Section 3 formulates proposals and recommendations to assessment of cost-effectiveness and management of fixed assets and complex measures for the uncovered reserves implementation are worked out.

Key words: fixed assets, working capital, funds, profitability, activity, analysis, indicators, efficiency, turnover, circulation.

Pages – , sheets of drawings – , drawings – , tables – , sources used – .

ЗМІСТ

Вступ.....	8
Розділ 1 Теоретичні аспекти визначення сутності основних засобів, їх роль та значення у процесі виробництва організації.....	10
1.1. Суть та класифікація основних засобів, управління їх відтворенням та використанням.....	11
1.2. Нормативно-правовий інструментарій основних положень наукового дослідження.....	15
Розділ 2 Економічний аналіз й оцінка показників досліджуваного питання за період 2022-2024 років ТзОВ“Молокозавод “Самбірський”.....	17
2.1. Виробничо-господарська діяльність “Самбірського молокозаводу”. Її характеристика за аналізований період.....	17
2.2. Комплексний аналіз показників технічного стану та ефективності використання основних засобів.....	20
2.3. Факторний аналіз показника фондівддачі та вплив дії факторів на її значення.....	
Розділ 3 Пропозиції та рекомендації щодо управління ефективністю використання основних засобів ТзОВ“Молокозавод “Самбірський”.....	35
Висновки.....	41
Список використаних джерел.....	43
Додатки.....	45

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Актуальність теми аналізу й оцінки показників технічного стану та ефективності використання основних засобів на сьогоднішній день є очевидною, оскільки покращення експлуатації основних засобів є одним з основних чинників прогресу економіки, тільки в цьому випадку можливе збільшення об'єму виробництва без додаткових капітальних вкладень [2,5].

Стан основних засобів у сучасних умовах господарювання відіграє важливу роль, оскільки вони формують вагому та найбільш мобільну частку в активах будь-якого суб'єкта господарювання. Тому, здійснюючи свою діяльність в умовах ринкової економіки як суб'єкт підприємницької діяльності, будь-яке підприємство повинно забезпечувати стан своїх основних засобів на такому рівні, щоб швидко і якісно реагувати на потреби ринку. Ефективне використання основних засобів є одним з основних завдань будь-якого виробничого підприємства для забезпечення безперервного виробництва за умов інфляційних процесів, кризи, збільшення конкуренції. Це впливає на можливості виконання виробничих планів підприємства, дотримання зобов'язань перед споживачами, забезпечення стійкого фінансового становища й створення умов для подальшого конкурентоспроможного розвитку підприємства.

Проте, живучи в реаліях сьогодення, не слід забувати, що максимальне збагачення підприємства прибутком, гонитва за вигодою з економічної сторони, може залишити негативні наслідки в узгодженні довкільних та соціальних інтересів. Тому, вся діяльність даного товариства має бути зосереджена за певними напрямками в контексті цілей сталого розвитку. Не забуваймо, що основні критерії цієї стратегії – збалансованість між відтворенням та використанням ресурсів, з метою одержання певної користі, при умові ведення бізнесу, з врахуванням екологічних інтересів.

Мета роботи – аналіз й оцінка виробничо-господарської діяльності та ефективності використання основних засобів, пошук шляхів їх удосконалення та успішного управління ними, на основі дослідження теоретичних та практичних

засад, що матимуть практичну значущість в майбутньому для даного підприємства.

Основними завданнями кваліфікаційної роботи є:

- дослідити суть поняття «основні засоби», його роль і значення для процесу виробництва на підприємстві;
- сформулювати систему показників технічного стану, ефективності використання основних засобів та провести за допомогою них аналіз досліджуваного об'єкта ;
- визначити фактори впливу на показник фондівдачі основних засобів методом пофакторного аналізу, та врахувати можливості успішного розвитку ТЗОВ «Молокозавод «Самбірський», в майбутньому, під впливом їх дії;
- пошук шляхів, щодо підвищення ефективності використання основних засобів;
- надати практичні пропозиції та рекомендації щодо управління ефективністю використання основних засобів;
- зробити обґрунтовані висновки за результатами наукового дослідження.

Об'єкт дослідження - товариство з обмеженою відповідальністю «Молокозавод «Самбірський».

До об'єктів системи аналізу показників стану та ефективності використання основних засобів належить їх комплексна оцінка показників.

Предмет дослідження - економічні відносини, які виникають у процесі виробничо-господарської діяльності підприємства.

Методи дослідження. При написанні бакалаврської кваліфікаційної роботи в процесі дослідження використані традиційні логічні способи, моделі та методи економічного аналізу (порівняння, групування, графічний, факторний).
[5,с.25]

Новизна результатів Виконано комплексний аналіз системи показників стану, ефективності використання основних засобів , та здійснено їх економічну оцінку .

Результатом проведеного наукового дослідження автором висвітлено пропозиції та подано розроблені рекомендації прикладного характеру, які враховують специфіку діяльності ТЗОВ «Молокозавод«Самбірський».

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ, ЇХ РОЛЬ ТА ЗНАЧЕННЯ У ПРОЦЕСІ ВИРОБНИЦТВА ОРГАНІЗАЦІЇ

1.1. Суть та класифікація основних засобів, управління їх відтворенням та використанням

Виготовлення й реалізація будь-якої готової продукції є основним змістом процесу виробництва. Досягнення цієї мети на підприємстві здійснюється за рахунок поєднання таких головних факторів, як засобів виробництва, так і трудових ресурсів, що взаємодіють між собою. Під час виробничого процесу, за допомогою засобів праці працівники здійснюють вплив на предмети праці, перетворюючи їх на різноманітні види готового продукту.

Основні (ЗОс.В) виробничі засоби – це частина таких засобів організації, котра впродовж тривалого проміжку часу, беручи участь у процесі, що здійснює виробництво, зберігає свою натуральну форму, переносячи свою вартість по частинах, поступово на виготовлений продукт, в міру використання останніх.[1 с.17].

З 23.05.2020 року слід вважати згідно ст. ПКУ 14 (п.п.14.1.138) від 17.07.2015 року основними (ЗО) засобами ті матеріальні активи, вартість яких складає 20,0 тис. грн і більше, а строк їх використання становить один рік і більше, при чому їхня вартість може бути меншою в результаті морального та фізичного спрацювання. [23]

Основні(ЗО) засоби характеризуються великою кількістю засобів праці, котрі мають відмінність одне від другого по строкам використання, по цільових призначеннях. Тому виникає потреба видової їх класифікації (рис 1.1).

Господарський кругообіг, що здійснюють основні ВЗ проходить такі стадії: спрацювання основних засобів → амортизація → нагромадження коштів для кінцевого їх відтворення → заміна основних (ЗОс.) засобів шляхом капіталовкладень.

На рисунку 1.2. зображено важливість участі виробничих засобів через їх

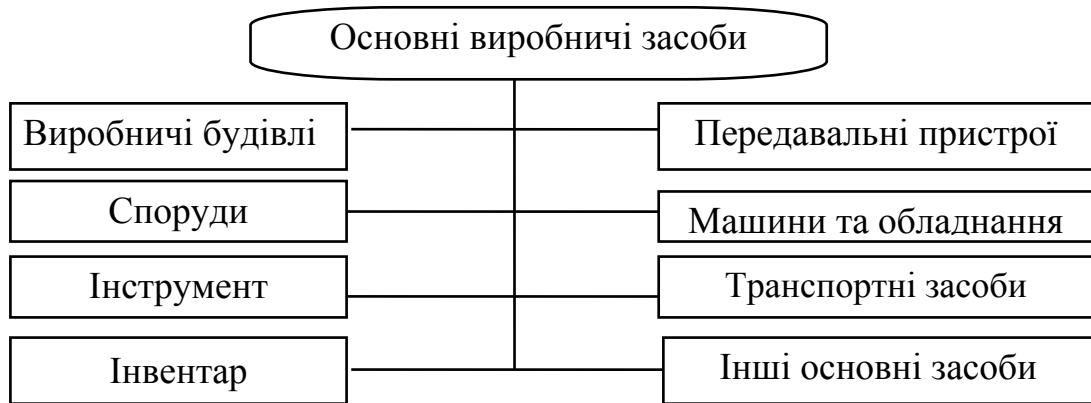

Рис. 1.1. Класифікація (ЗОс.В) основних виробничих засобів [18. с.137]

поступове спрацювання та можливість усвідомити:

- справжню вагому сутність основних засобів у кінцевих результатах господарської роботи;
- ступінь необхідності основних засобів (ЗОс.) у процесі виробництва;
- значення останніх для ефективного формування структури та їх використання.

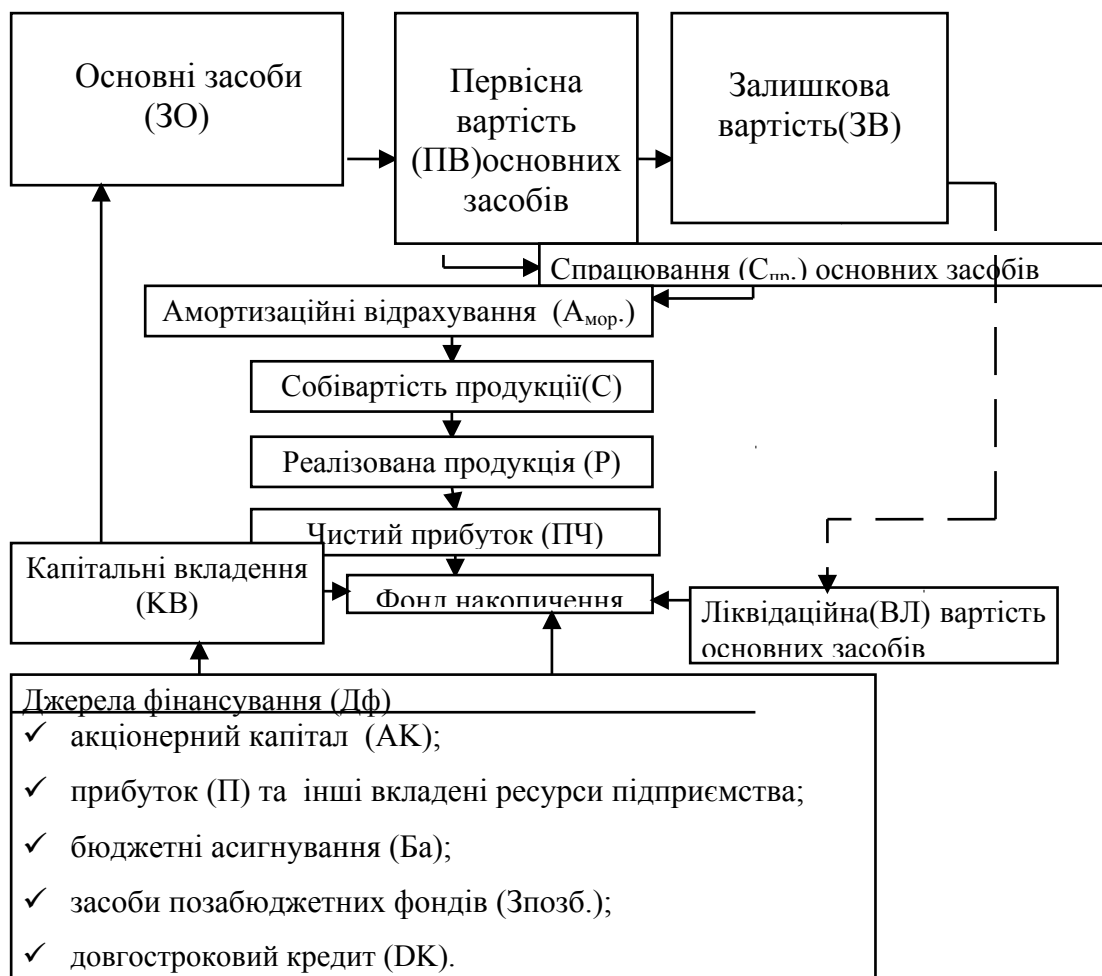

Рис.1.2. Кругообіг вартості (ЗОс.) основних засобів [18 с.145]

Основні засоби, в залежності від впливу на виробничу потужність організації поділяються на активну(робочі й силові машини, регулюючі та вимірювальні прилади, обладнання) та пасивну їх частину(споруди, інвентар, будівлі, тобто засоби, що сприяють роботі активної частини (ЗОс.). Під дією впливу певних чинників, таких як: вартість придбаного обладнання, використання потужностей виробництва, виробничих особливостей галузі, рівня спеціалізації та концентрації виробництва, географічного розміщення формується структура основних (ЗОс.). Вона визначається співвідношенням окремих груп останніх до загальної їх вартості. Її покращення передбачається шляхом модернізації та оновлення устаткування та обладнання, ліквідацією взагалі непотрібного обладнання, ефективнішого використання будинків та споруд, зростання питомої ваги прогресивних видів устаткування.

У процесі безперервного використання всі види ЗОс. спрацьовуються, втрачаючи свою працездатність та першочергові якості. Поступова непридатність їх в процесі використання вимагає модернізацію, заміну або ремонт. Отже, відбувається перенесення вартості ЗО на новостворений продукт відповідно до їх спрацювання. На рисунку 1.3. зображено фізичне та моральне спрацювання останніх.

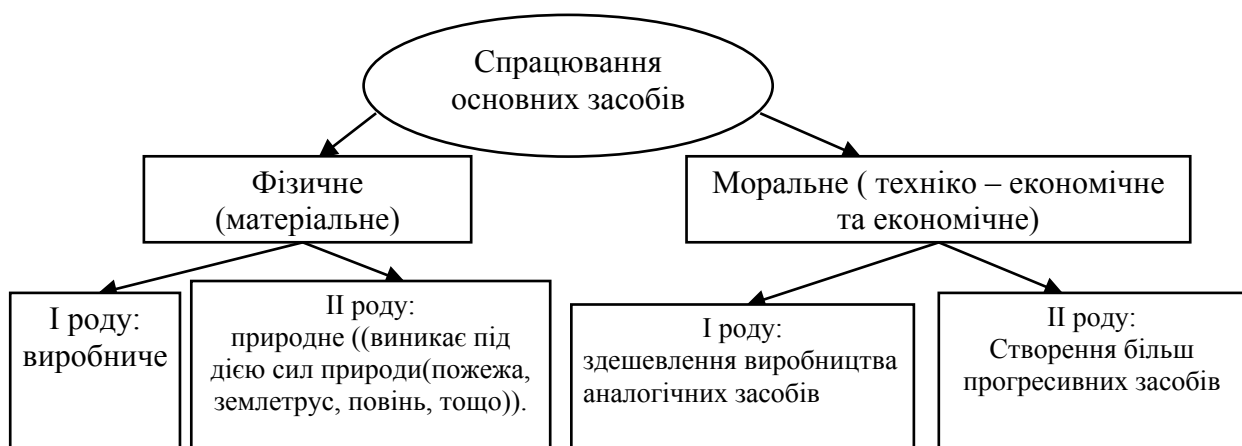

Рис.1.3. Види спрацювання основних засобів [19 с.142]

Фізичне спрацювання ($\Phi_{спр.}$) – поступова втрата ЗОс. своїх технічних характеристик та властивостей, не тільки під час процесу функціонування, але й при повній бездіяльності.[18 с.146]

Сутність морального спрацювання ($M_{спр.}$) має місце, коли фізично ЗОс. ще придатні для роботи, але економічно вже не виправдовують себе і вимагають заміни.[12]

Фізичне і моральне ($\Phi_{спр.}$, $M_{спр.}$) спрацювання діючих знарядь праці можна усунути поступово(частково) або зовсім, застосувавши різні при цьому форми відтворення. Джерелом відновлення основних засобів є амортизаційні відрахування [19 с.143].

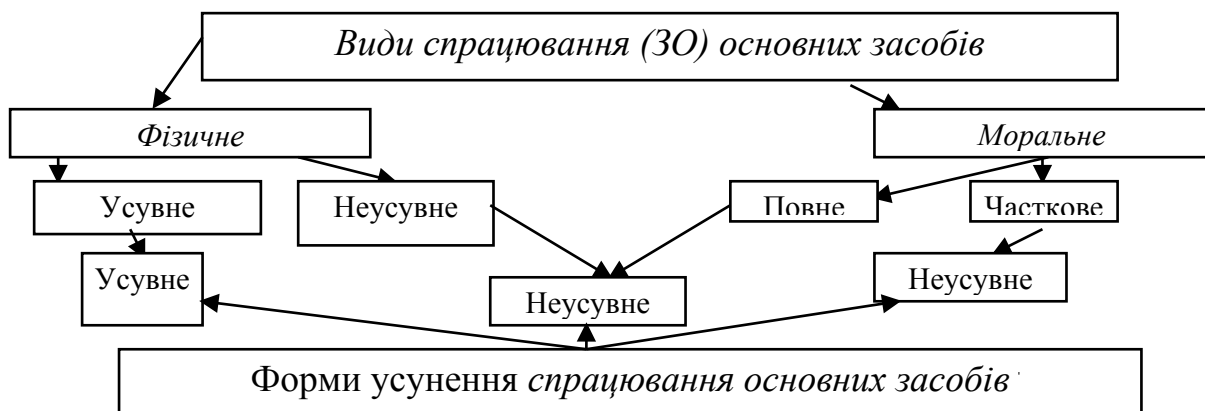

Рис. 1.4. Форми спрацювання (ЗОс.) основних засобів й форми усунення їх [11 с.118]

Процес безперервного оновлення (ЗОс.) називається їх відтворенням: простим- де відбувається заміна окремих фізично спрацьованих частин устаткування чи методом постійного відновлення його виробничих потужностей, та розширеним - де постійно збільшується кількісний та якісний склад (ЗОс.) вже існуючих їх або введення в експлуатацію зовсім нового, продуктивнішого обладнання. Процес самого відтворення забезпечується постійним обліком та контролем за рівнем спрацювання ЗОс. та величини їх амортизації. На рисунку 1.6. проілюстровано методи нарахування амортизації. Відтворювальна функція останньої – це баланс між амортизаційним фондом та спрацюванням засобів праці (моральним і фізичним), враховуючи характер і розвиток виробництва.

Отже, елемент процесу відтворення – це заміна фізично спрацьованих та технічно застарілих засобів праці. При простому їх процесі – розмір заміни ЗОс. має бути рівним нормі амортизації на реновацію, а при розширеному – ще й залежатиме від збільшення обсягу їх.

Розширене відтворення, оновлення основних засобів, їх нагромадження, відбувається у процесі реконструкції, технічного переозброєння, розширенні діючих та спорудженні виробничих об'єктів.

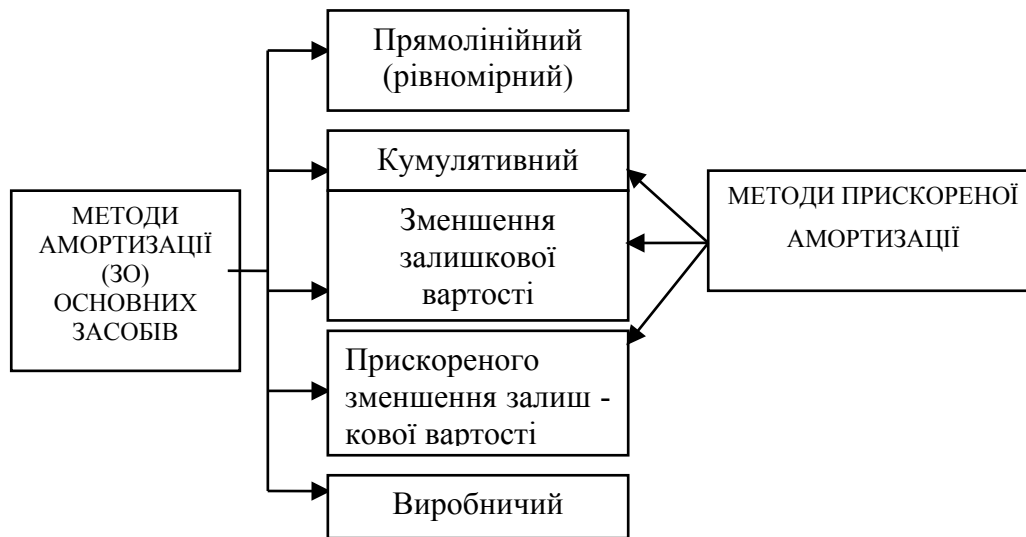

Рисунок 1.5. Методи (АМ) амортизації [23 с.112]

1.2. Нормативно-правовий інструментарій основних положень наукового дослідження

Важливим аргументом при складанні звітності та при веденні обліку (ЗОс.) основних засобів є вивчення нормативно - правового регулювання. Досліджуючи діючі акти нормативного характеру, можна згрупувати їх таким чином:

✓ перший рівень – це законодавчий , що визначає сутність бухгалтерського обліку, його ведення, порядок регулювання. Сюди належать такі акти, як ЗУ від 16.07.1999р. №996-XIV« Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні», ПК України, ГК України; [11, 13]. Він регламентує правовий сегмент в складанні фінансової звітності та ведення бухгалтерського обліку.

✓ другий рівень – це нормативний , що регулює методологію обліку та ведення ЗО. Це стандарт (положення) бухгалтерського обліку- 7 «Основні засоби» .

✓ третій рівень – це методичний , що включає інструкції , щодо використання плану рахунків , обліку , капіталу, зобов'язань, активів і господарських операцій

установ, інвентаризації (ЗОс.) основних засобів, грошових коштів, нематеріальних активів, документів й розрахунків;

✓ четвертий рівень – це організаційний, що включає посадові інструкції, накази, графіки документообігу щодо облікової політики товариства, проведення інвентаризації, тобто ті документи, що забезпечують порядок і контроль на підприємстві.

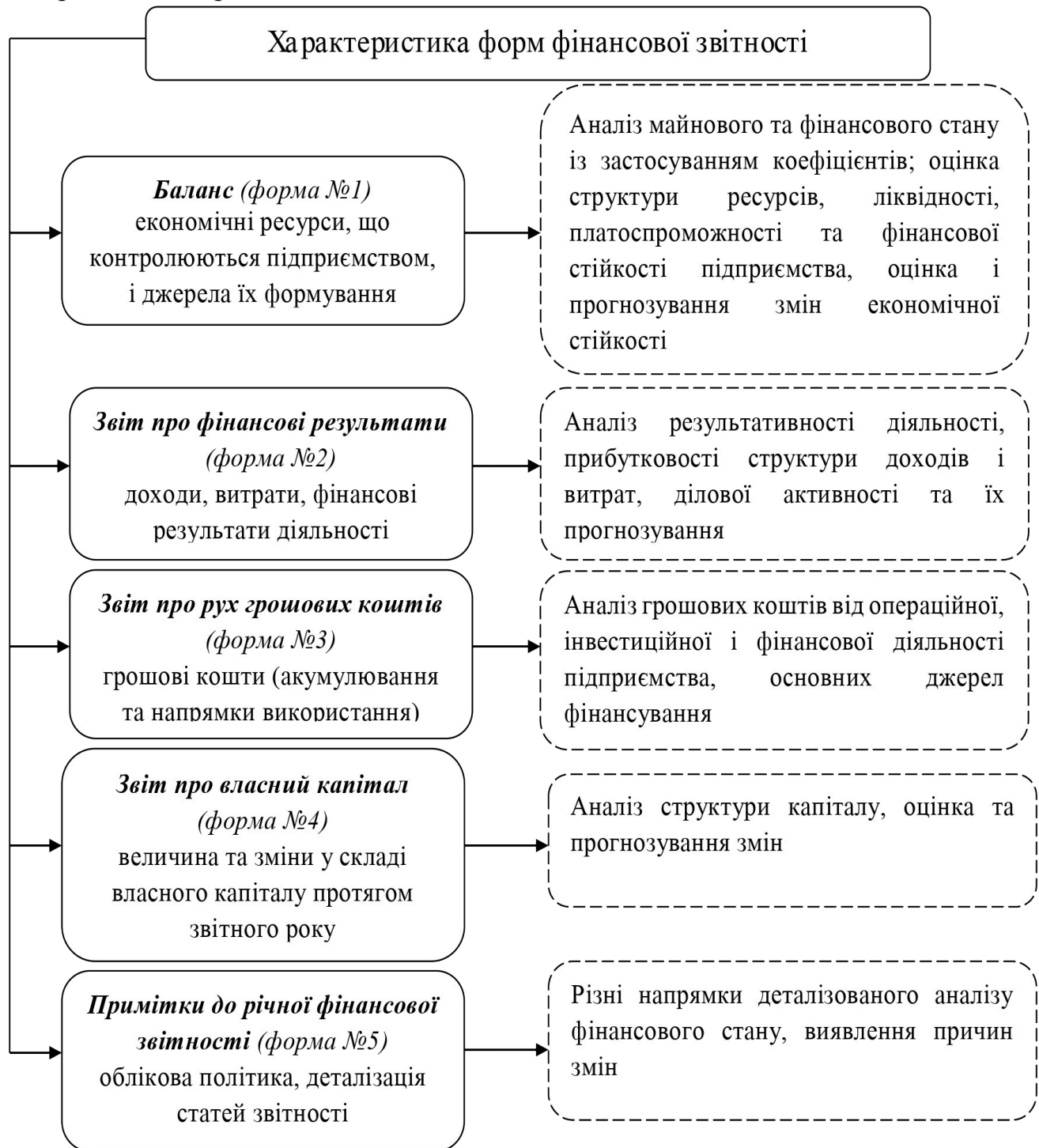

Рисунок 1.6. Структурно-логічна схема основних форм фінансової звітності

- Із даної схеми можна аргументувати те, що проведення оцінки досліджуваного об'єкту, здійснення економічного та аналітичного аналізу ЗО базується на даних фінансової звітності. Значну роль в процесі досліджень в напрямку розвитку виробництва та соціальних явищ відведено статистичній звітності. Податкова звітність базується за рахунок нагромадження даних про сплату та нарахування податків та платежів. Слід зазначити, що важливим моментом, що регламентує податковий облік, є нарахування амортизаційних (АМ) відрахувань (ЗОс.) основних засобів відповідно до певних їх груп. Розмір цих відрахувань встановлюється у відсотках згідно встановлених їм норм до груп, до яких вони входять та балансової вартості (ЗОс.). Зокрема це: 1 група (споруди, житлові будинки, будівлі, тощо) – 2 %; 2 група 2 (транспорт, пристрої, приладдя, прилади, інструменти)– 10 %; 3 група (ЗО, що не входять до складу першої, другої та четвертої груп. – 6 %; 4 група (компютерне забезпечення, зокрема програми, інформаційні системи, засоби оброблення, зчитування та друкування інформації) – 15 %.

РОЗДІЛ 2 ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ Й ОЦІНКА ПОКАЗНИКІВ ДОСЛІДЖУВАНОВОГО ПИТАННЯ ЗА ПЕРІОД 2022-2024 РОКІВ ТЗОВ « МОЛОКОЗАВОД « САМБІРСЬКИЙ »

2.1.1. Виробничо-господарська діяльність “Самбірського молокозаводу”. Її характеристика за аналізований період

Юридична адреса ТЗОВ « Молокозавод « Самбірський »: 81400, Україна, м. Самбір, вулиця І.Мазепи 14. Товариство являє собою сучасно оснащену новітніми технологіями з великою виробничою програмою потужну організацію молочної промисловості, де розмір статутного капіталу нараховує близько 20 мільйонів гривень, а прибуток одержується учасниками в відсотках пропорційно у відповідності до їх капіталовкладень. Окрім цього, учасники товариства несуть мінімальні ризики у разі його збитковості в межах своїх вкладень.

Молочна промисловість самбірського молокозаводу включає переробку **молока** на питне пастеризоване, переробку на вершкове масло та сири. Візитною картою заводу є виготовлення продукції твердих “сичужних” сирів. Виробнича програма заводу має всі можливості до зросту, оскільки він повністю забезпечений новітніми автоматизованими технологіями: новими лініями з виробництва , зокрема, сиру « Гауда», крем-сиру «Кераміко», натурального масла де-кількох видів, відповідно до смакових якостей з врахуванням відсотків жирності продукту. Для цього був реконструований маслоцех та введено в дію нове устаткування. Реорганізація молокозаводу успішно профінансована, завдячуючи партнерам проекту «Голандія-Україна», що дало змогу товариству розвинути свою молочну продукцію ще й по виробництву плавлених сирків і, що саме важливо – випуск сирів довготривалого дозрівання, що вкриті парафіною оболонкою. Це покриття сприяє чудовому захисту смакових властивостей та терміну зберігання, сировари багато років використовують парафін як такий, що має добру газопроникність і властивість зберігання продукту, не втрачаючи при цьому якісні та смакові характеристики сиру. Самбірський молокозавод має сертифікат якості своєї продукції. Це дає йому можливість розвинути свою конкурентоспроможність на міжнародних

ринках, проте виникає проблема недостатньої кількості молочної сировини, бо доставка натурального молока є не в достатніх об'ємах, чк цього вимагають споживачі. Доставка в основному йде з сіл Турки, Старого Самбора, а також в доставці беруть участь фермерські господарства Стрийського, Жидачівського районів. Завдячуючи дотаціям щодо підтримки наших фермерів владою (утримання фермерами від п'яти до п'ятдесяти голів корів), виділино за 2023 рік 18млн.грн на агропромисловий сегмент розвитку молочної сировини), молочна сировина ще тепер поставляється з Волинської та Тернопільської областей України. Молокозавод оснащений цестернами ємкістю приблизно 90 тон для зберігання натурального молока, камерами та відповідними лабораторіями, де “ дозрівають” сири, придбані холодильні камери, де масло може зберігатися тривалий час та є склади зберігання готової продукції. Процес виробництва, не зважаючи на воєнний стан у країні, пандемії, триває в безперервному режимі, забезпечуючи людей робочими місцями та екологічно-натуральною молочною продукцією. При цьому підприємство є прибутковим, працює над залученням інвестицій для підтримки розвитку “ вітчизняної продукції”. Реалізація продукції відбувається через свій магазин « Самбір» при заводі, яка є сертифікованою та екологічно-чистою.

Організаційна структура ТзОВ «Молокозавод» «Самбірський» представлена на рисунку 1., адже від неї залежить ефективність роботи заводу, починаючи від процесу виготовлення продукції та закінчуючи її успішним збутом. Успішна реалізація молочної продукції існує тому, що персонал організації окрім її якості турбується про свого клієнта, створюючи йому комфортні умови для придбання товару, як наприклад, створивши послугу “формування набору продукції ” он-лайн. Споживач, економлячи свій час, може скористатись послугою, оплативши її банківською картою. Тут важливу деталь відіграє злагодження в роботі людського фактора, його професійних здібностей та мотивації до праці. Попит на сири самбірського молокозаводу є великим, завдячуючи проведеним таким комплексним заходам та домовленостям.

2.1.2. Обсяг реалізації молочних виробів, динаміка їх змін за період 2022/2024 років на ТзОВ «Молокозавод «Самбірський»

Конкурентоспроможність продукції полягає в забезпеченні споживача якісним товаром, смаковими якостями та товарним привабливим виглядом.

Таблиця 2.1

Зміна обсягів чистого доходу (Р) від реалізації продукції за 2022-2024рр.

ТзОВ «Молокозавод «Самбірський»

Показники	Одиниці виміру	Роки		
		2022	2023	2024
(Р) Чистий дохід від реалізації товарів, продукції, послуг	тис. грн	88 304,0	121 065,0	238 380,0
Зміна(базовий метод) у порівнянні з базовим роком	тис. грн	-	32 761,0	150 076,0
	%	-	137,1	270,0
Зміна(ланцюговий метод) у порівнянні з попереднім роком	тис. грн	-	32 761,0	117 315,0
	%	-	137,0	196,9

Графічна ілюстрація динаміки змін обсягів (Р) реалізованої продукції на рис.2.1.

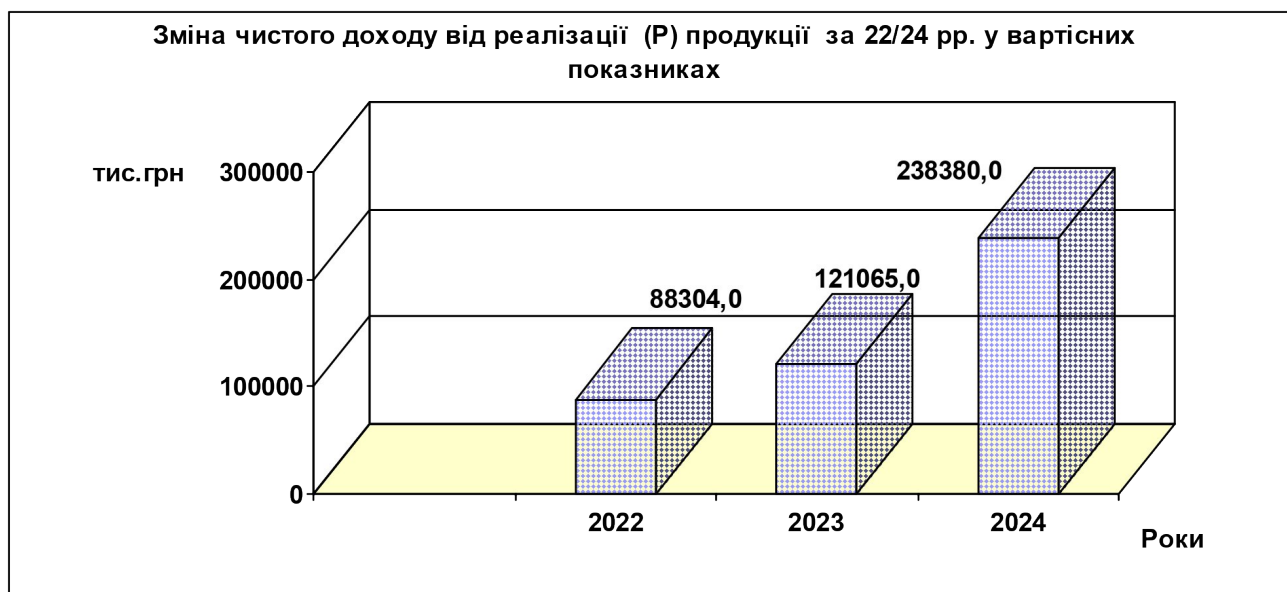

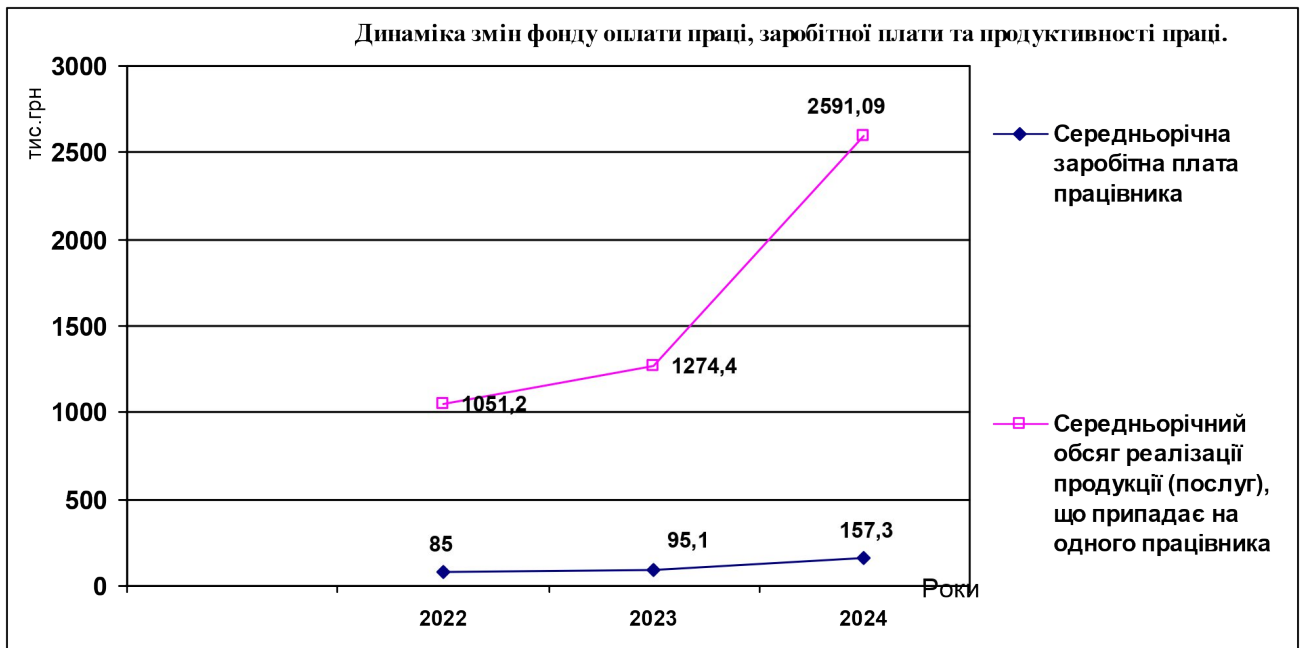
Рисунок 1.2. Аналіз чистого доходу від (Р) реалізації продукції молокозаводу за 2022-2024 роки [36;37]

Отже, порівняно з 2022 роком обсяг (Р) реалізованої продукції в 2024 році стрімко зріс у 2,7 разів (на 150 076,0 тис. грн), а в порівнянні з 2023 роком зріс на 117 315,0 тис. грн, тобто майже у 2 рази. Це зростання реалізації пояснюється введенням в продаж нових видів сиру твердих сортів, таких як: «Тільзітер», «Холандер», « Прикарпацький», «Естонський» у парафіні, масла 2-х видів: « Самбір», « Пан коцький » - “смак дитинства” та крем –сиру «Креміко». Крім цього, вже набутий асортимент таких сирів як «Гауда», «Старий Самбір» користуються шаленим попитом серед поцінювачів пряного смаку з кислинкою, вираженим смаком, класичним смаком ,а також сирів з багатогранністю смакових ноток, які виготовляються по старих рецептах за класичною технологією.

2.1.3. Трудові ресурси заводу. Аналіз його показників

Успішна, прибуткова діяльність даного товариства з обмеженою відповідальністю залежить і від кадрової політики заводу. Мотивація праці відіграє таку ж важливу роль, як і підбір професійного персоналу, людей з набутими практичними навиками та досвідом роботи (стажем) на всіх ланках у своїй сфері роботи. Аналіз показників, які характерні трудовим ресурсам:

- фонд (Фо.п.) оплати праці - мотиваційний аспект роботи кадрів;
- продуктивність (ПР) праці.

MSGraph.Chart.8 \s Рисунок 2.3. Гістограма змін основних показників трудових ресурсів

Графічна ілюстрація динаміки змін основних показників (ТР) трудових ресурсів зображена на рисунку 2.2. та вказана у додатку А.

Отже, провівши аналіз даних за 2022/2024 роки стверджуємо: середньорічний обсяг (ПП) реалізованої продукції (Р) , що припадає на одного працівника у 2024 р. порівняно з 2023р. збільшився на 103,3%, а середньомісячна зарплата (ЗПр.) працівника зросла на 65,4 %. Темпи росту (ЗПр.) середньорічної заробітної плати менші за темпи росту (ПП) продуктивності праці протягом всього аналізованого періоду.

Зростання продуктивності праці (ПП) є позитивним явищем , що дає можливість збільшити приріст чистого дооду (Р) від реалізації продукції при зменшенні чисельності (Ч) в кількості 3 осіб у 2024 році порівняно з попереднім 2023 роком.

2.1.4. Виробничі ресурси та ефективність їх використання ТЗОВ «Молокозавод «Самбірський» за 2022-2024 аналізований період

Виробничі ресурси (ВР) молокозаводу – це один із сегментів його виробничого потенціалу , вони є основою будь-якого процесу виробництва, і поділяються на основні та оборотні[4;6].

Оцінка (ЗОс.) основних засобів здійснюється шляхом аналізу показників їх технічного стану . Пораховані у цифровому форматі дані представлені у додатку Б цієї роботи. Графічно зображено їх на рисунку 2.4., формульний варіант наведено нижче.

($K_{сп.}$) – коефіцієнт спрацювання; ($K_{пр.}$) – коефіцієнт придатності, їхні значення обчислюються за формулою:

$$\checkmark K_{сп.} = AM / ВП, \quad (2.1)$$

де - $K_{сп.}$ - коефіцієнт спрацювання ЗОс.;

AM - сума спрацювання ;

ВП – первісна вартість основних засобів;

$K_{пр.}$ - коефіцієнт придатності,

$$\checkmark K_{пр.} = 1 - K_{сп.} \quad (2.2)$$

Рис. 2.4. Гістаграма динаміки показників стану ЗОс. за 2022-2024роки

Як вказують дані рисунку 2.4., у 2022-2024роках коефіцієнти придатності становлять : $K_{пр.}=0,557$; $K_{пр.}=0,545$; $K_{пр.}=0,561$ і мають тенденцію зростання, а це означає, що більша частка ЗОс. є неспрацьованою та придатною для експлуатації –стан – задовільний, спрацювання останніх становить менше 50%.

Динаміку показників ефективності використання основних засобів підприємства представимо формульної покажемо у додатку В.

($\Phi^в$) – фондвіддача; ($\Phi^м$) - фондомісткість; ($ВЗО^{сер.}$) – середньорічна вартість ЗОс.; (P) - чистий дохід від реал. продукції; ($\Phi^{озб.}$) – фондоозброєність.

$$\bullet \quad \Phi^в = P / ВЗО^{сер.}, \quad (2.3)$$

$$\bullet \quad \Phi^м = ВЗО^{сер.} / P, \quad (2.4)$$

де $\Phi^м$ - фондомісткість

$$\bullet \quad \Phi^{озб.} = ВЗО^{сер.} / Ч, \quad (2.5)$$

де Ч – середньооблікова чисельність працюючих.

Рисунок 2.5. Діаграма показників ефективності використання ЗОс. За 22/24рр.

Величина фондовіддачі з року в рік зростає, так у 2024р. її значення збільшується на 3,3 грн/грн в порівнянні з 2022 роком та на 2,6 грн/грн з 2023роком. На додатне її значення вплинули швидші темпи зростання (ПП) над $VZO^{ср.}$ основних засобів: у 2024р. на 83,2% порівняно з 2023р. та з 2022роком на 4,8%. Із таблиці 2.3 бачимо також задовільний стан показника $\Phi^{озб.}$, де його значення щороку зростає: у 24/23рр.- на 72,9грн/особу та у 23/22рр.- на 8,6грн/особу.

Таблиця 2.3

Аналіз показника ($\Phi^{озб.}$) фондоозброєності та (ПП) продуктивності праці за 2022-2024рр.

Показники	Одиниці виміру	Роки		
		2022	2023	2024
($\Phi^{озб.}$) Фондоозброєність	грн/особу	298,1	306,7	379,6
(ПП) середньорічний обсяг реал. продукції, що припадає на 1-го робітника	тис.грн/особу	1051,2	1274,4	2591,09

Необхідною умовою ефективної роботи самбірського молокозаводу є наявність оптимальної структури оборотних (ОБ)засобів. Оборотні активи (ОБ) –

грошові кошти , що авансуються в об'єкти, які використовуються до одного року в межах 1-го відтворювального циклу (в коротко терміновому періоді). Для того, щоб завод мав успіх в своїй господарській діяльності, у нього в наявності повинні бути присутні активи, які забезпечуватимуть обслуговування та неперервність господарського процесу, що дозвоить здійснювати фінансову діяльність в належному стані.

Таблиця 2.4

Структура (ОБ) оборотних засобів самбірського молокозаводу за 22/24рр.

Найменування (ОБ) оборотних активів	Елементи оборотних (ОБ)активів					
	2022		2023		2024	
	тис.грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
Виробничі запаси (В ^з)	5081,5	8,3	15 171,5	15,9	28 328,5	22,6
Готова продукція	16 893,0	27,7	37 542,5	39,4	64 234,5	51,3
Незавершене виробництво	-	-	-	-	-	-
Товари	3639,5	6,0	4106,0	4,3	558,0	0,4
Поточні біологічні активи	-	-	-	-	-	-
Дебіторська заборгованість (ДЗ ^{п.})за продукцію, (товари, роботи й послуги)	22 373,0	36,7	19 315,0	20,3	4955,5	4,0
(ДЗ ^{б.})Дебіторська заборгованість по розрахункам з бюджетом	5240,0	8,6	8459,0	8,9	11 905,0	9,5
(ДЗ ^{а.})Дебіторська заборгованість за виданими авансами й розрахунками	1200,0	2,0	1353,0	1,4	9 796,5	7,9
Інша поточна (ДЗ ^{пот.}) дебіторська заборгованість	3,5	0,006	1,5	0,002	3,0	0,1
Гроші (Г)та їх еквіваленти в т.ч.	1245,0	2,0	2279,0	2,4	1165,0	0,9
Готівка	8,5	0,00	21,0	0,0	24,0	0,02
(РБ) Рахунки в банках	1236,5	2,0	2258,0	2,4	1141,0	0,9
(ВМ) Витрати майбутніх періодів	-	-	-	-	-	-
(ОБ ^{ін})Інші оборотні активи	5305,0	8,7	7030,5	7,4	4168,0	3,3
Всього:	60 980,5	100,0	95 258,0	100,0	125114,0	100

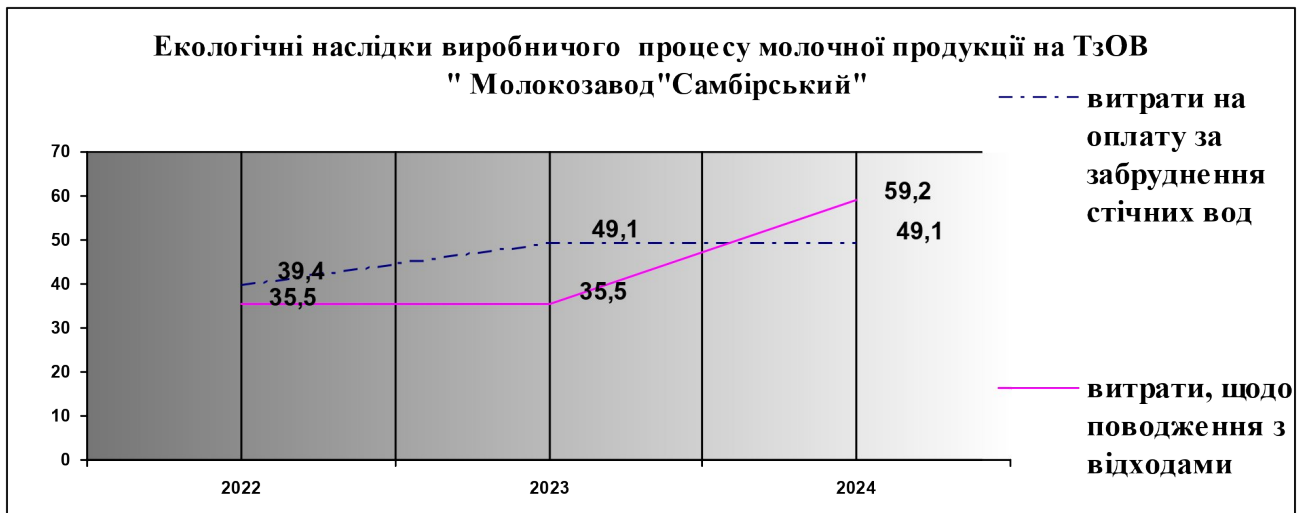
Провівши економічну оцінку структури ОБ , ствержуємо, що найбільшу частку в ній займає від 8,3% до 22,6% показник В^з (виробничих запаів) та від

27,7% до 51,3% - готова продукція, наявність якої є на складах. Невелика питома вага притаманна дебіторській заборгованості по її видах. Маркетингова робота є необхідною особливістю для покращення вподальшому підприємницької діяльності.

Оцінка основних показників використання ОБ представлена у додатку Г. З їх розрахунку ми побачили, що у 2024 році за 189,5 днів ОБ здійснили 1,9 обертів у своєму кругообороті, у 2023 році – 1,3 оберти за 277 днів, а у 2022 році – 1,4 обертів за 257 днів. ОБ ефективніше та раціональніше використовуються у 2024 році, оскільки пришвидшене вивільнення грошових ресурсів сприятиме збільшенню випуску продукції та її збуту.

2.1.5. Вплив виробничої діяльності самбірського молокозаводу на довкілля на протязі аналізованого періоду

Виготовлення молочної продукції у великих обсягах, як і будь-яке інше виробництво має місце негативного впливу на довкілля. Про це свідчать розміри сплати екологічного податку товариством впродовж 22/24рр. Такий вплив є наслідком використання у великих об'ємах енергетичних та водних ресурсів, а енергоємність устаткування та економія у використанні об'ємів води при переробці молочної сировини створює заруднення стічних вод таким чином, що неочищені води, потрапляючи в сукупності з органічними речовинами у водойми, можуть загрожувати вимиранню водної фауни та мають негативний вплив на питну воду. Екологічні заходи, які необхідно вживати на заводі, щоб послабити цей вплив на довкілля : реконструкція (першочергова) очисних споруд, які є в наявності, введення в дію енергозберігаючого устаткування, раціональність та використання відходів, як приклад – переробка сирватки молочної сировини для одержання в кінцевому результаті – біо газу, що дасть можливість економії в придбанні покупного газу. Такі заходи сприятимуть екологічності виробничого процесу молочної продукції. На рисунку 2.6. та в додатку Д, зображено ілюстративно та фактично в цифровому форматі наслідки впливу діяльності молокозаводу на довкілля.

MSGraph.Chart.8 \s

Рисунок 2.6. Витрати на оплату за негативний вплив роботи на довкілля
молокозаводу впродовж аналізованого 22/24рр.у м. Самбір

2.1.6. Фінансово - економічний стан “Молокозаводу”. Його оцінка за період з 2022 року по 2024 рік

Процес виробництва молочної продукції заводу, його ефективність та успішність визначається оптимальною структурою його операційних витрат – є основою формування собівартості, яка в свою чергу служить фундаментом ціноутворення продукції.

Із зведених даних рис.2.7., випливає те, що матеріальні витрати збільшились на 42% у 2024 році порівняно з 2023р., а у2023році збільшення становить- 59,8% до 2022року відповідно; інші (ІВоп.) операційні витрати - збільшились на 45,9% відповідно до 2023р. і на 58% у 23/22 роках, зросли витрати (ВОП) на оплату праці та відрах. на соц. заходи на 101% у 22/24роках.

Із зведених даних рис.2.7., випливає те, що матеріальні витрати збільшились на 42% у 2024 році порівняно з 2023р., а у2023році збільшення становить- 59,8% до 2022року відповідно; інші (ІВоп.) операційні витрати - збільшились на 45,9% відповідно до 2023р. і на 58% у 23/22 роках, зросли витрати (ВОП) на оплату праці та відрах. на соц. заходи на 101% у 22/24роках.

Рис.2.7. Структура операційних витрат за 2022-2024роки

Результативні показники виробничо - господарської діяльності товариства зображено у додатку Е, Є роботи та на рисунках 2.8.,2.9.

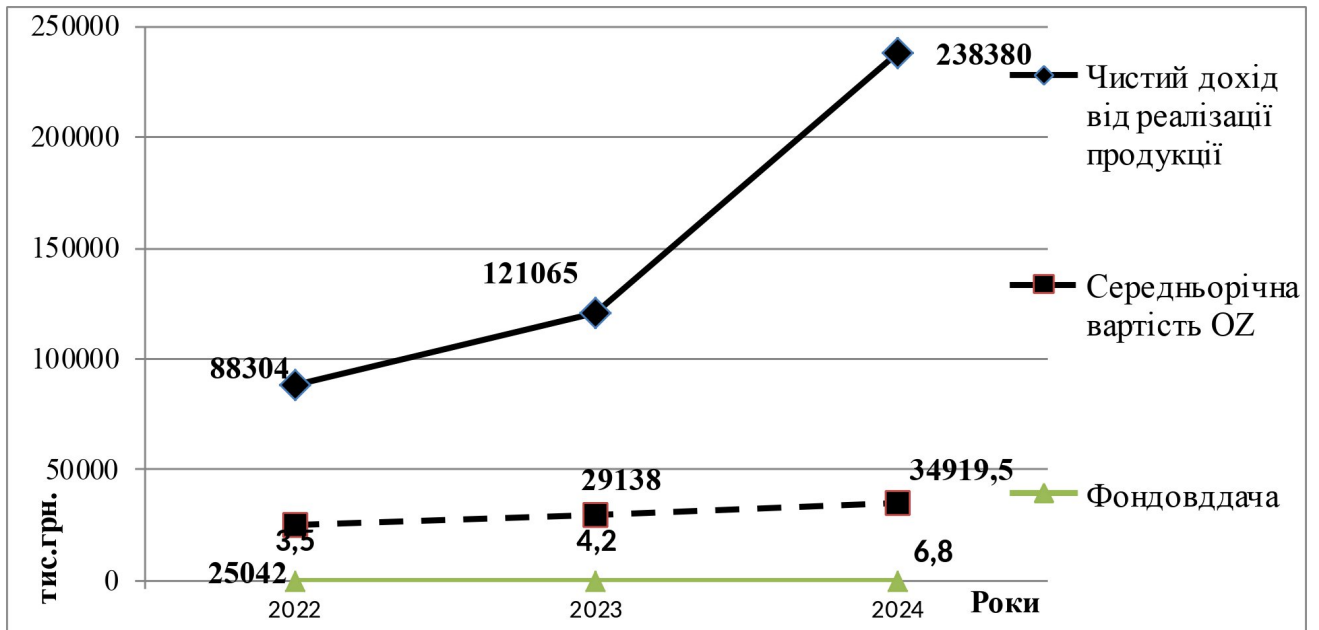

Рис.2.8. Динаміка змін показників ($\Phi^в$) фондівддачі, ($ВЗО^{ср.}$) середньорічної вартості ОЗ та чистого доходу (Р) від реалізації продукції
Можна сказати, що ріст ($\Phi^в$) спричинений зростанням питомої ваги (Р) обсягів реалізації швидше ніж темпи росту середньорічної ($ВЗО^{ср.}$) вартості ОЗ.

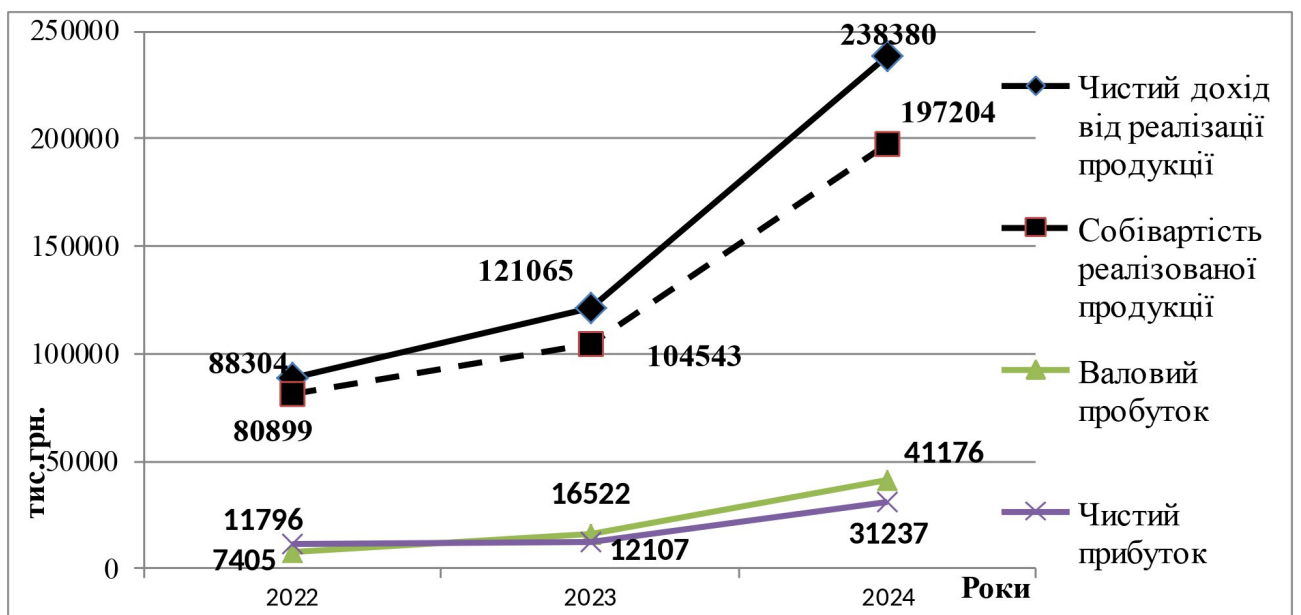

Рисунок 2.9. Гістаграма показників фінансового стану за аналізований період ТЗОВ «Молокозавод»

Діяльність самбірського заводу по перробці молочної сировини за трьохрічний період 22/24 років є дуже успішною. Оцінка фінансового стану задовільна, тому, що завод є доволі прибутковим і його прибутковість з кожним роком зростає. Чистий (ЧФР) фінансовий результат склав : у 2022р. -11 796 тис. грн ; у 2023 зріс до 12 107,0 тис. грн, що майже на 2,6% більше від попереднього, а у 2024 р. ще зріс до 31 237,0 тис. грн, що на 19 130,0 тис. грн більше в порівнянні з 2023 роком роком. Рентабельність продукції у 2022 р. – 9,2% ; у 2023р. -15,8% та у 2024 році її значення досягло - 20,9%. Показники рентабельності продажу зросла на 3,1% у 2024 році, порівняно з 2023 роком , проте зменшилась на 0,3% з 2022 роком.

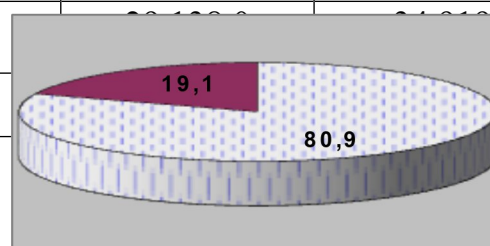
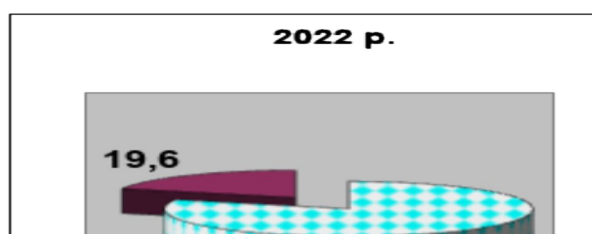
2.2. Комплексний аналіз і оцінка показників технічного стану та ефективності використання основних засобів

Основна ціль заводу – бути прибутковим, і щоб величина останнього завжди зростала. Існує тісний зв'язок ефективності використання ЗО, їх структури та прибутковості. Прибутковість прямо залежить від випуску продукції споживчої вартості та й є задоволенням потреб споживача.

Таблиця 2.5

Динаміка структури (ЗО) основних засобів ТзОВ МС за 2022-2024 роки

Показники	Одиниці виміру	Роки		
		2022	2023	2024
(Ак.ЗО) Активна частина	тис. грн	20 144,5	23 573,5	26 944,5
	%	80,4	80,9	77,2
(Пас.ЗО) Пасивна частина	тис. грн	4 897,5	5 564,5	7 975,0
	%	19,6	19,1	22,8
(ЗО) Основні засоби Разом:	тис. грн	25 042,0	29 138,0	34 919,5
	%	100	100	100

□ Активна частина, %
 ■ Пасивна частина, %

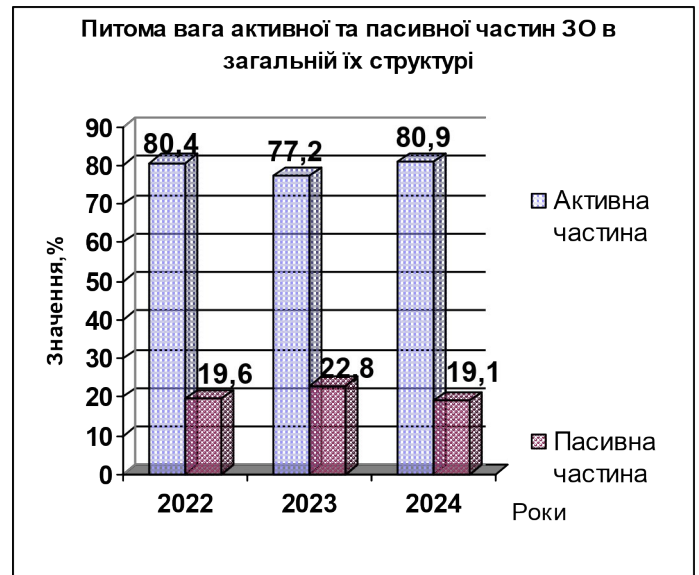
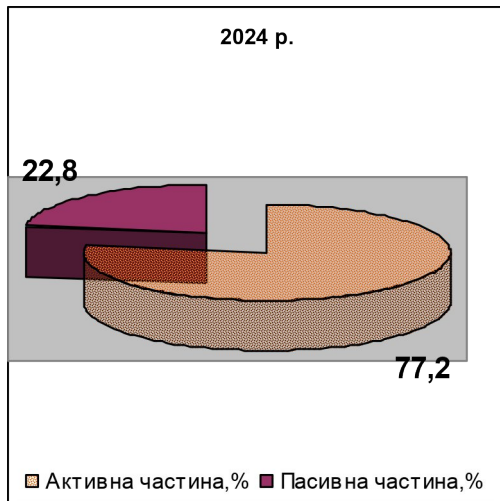

Рис.2.10. Діаграма структури ЗО за аналізовані 2022-2024 роки

Оцінювання показників проведемо за певним групуванням показників трьох груп, які дозволяють проаналізувати 1. - активну ,2. - пасивну частини ЗО і 3.- їх загалом.

I група формується: коефіцієнти - ($kf^{інт}$) інтенсивного й екстенсивного ($kf^{екст}$) вибуття ($kf^{виб}$) завантаження устаткування та інтегрального ($kf^{інтег}$) їх використання, коефіцієнти придатності, оновлення ($kf^{он}$), приросту ($kf^{прир}$) й вибуття ($kf^{виб}$) активної (ак) частини ЗО;

Коефіцієнт ($kf^{екс}$) екстенсивного завантаження – співвідношення ступенів завантаження устаткування на протязі часу : [2;5;10;18]

$$Kf^{екс} = T^f / T^n, \quad (2.6)$$

де T^f – фактичний (дійсний) час роботи обладнання в годинах;

T^n – ймовірний час експлуатації устаткування, (год./рік).

$$kf^{екс 2022} = 250 * 0,928 * 12 / 250 * 13 = 2552 / 3250 = 0,785;$$

$$kf^{екс 2023} = 251 * 0,932 * 13 / 251 * 14 = 3042 / 3514 = 0,866;$$

$$kf^{екс\ 2024} = 254 * 0,941 * 15 / 253 * 16 = 3094,9 / 4048 = 0,765;$$

Коефіцієнт ($kf^{інт}$) інтенсивного використання – це ступінь використання устаткування за його потужністю [2;5;10;18]

$$Kf^{інт} = T_{ф} / T_{н.ч.}, \quad (2.7)$$

де $T_{ф}$ – фактичний час, який витрачено на виготовлення одиниці продукції, (н/год);

$T_{н.ч.}$ – технічно-обґрунтована норма часу на 1-цю продукції, (н/год.)

$$Kf^{інт\ 2022} = 25042,0 / ((29138,0 + 25042,0) / 2) = 25042,0 / 27090,0 = 0,924;$$

$$Kf^{інт\ 2023} = 34919,0 / ((25042,0 + 34019,5 / 2)) = 34\ 919,0 / 29530,8 = 1,182;$$

$$Kf^{інт\ 2024} = 34919,0 / ((34919,0 + 34919,0 / 2)) = 34919,0 / 34919,0 = 1,0$$

Коефіцієнт ($Kf^{інт}$) інтегрального використання – це поєднане використання потужності обладнання в часі [2;5;10;19]

$$Kf^{інтегр} = kf^{екс} * kf^{інт} \quad (2.8)$$

$$Kf^{інтегр\ 2022} = 0,785 * 0,924 = 0,725;$$

$$Kf^{інтегр\ 2023} = 0,866 * 1,182 = 1,024;$$

$$Kf^{інтегр\ 2024} = 0,765 * 1,0 = 0,765.$$

Опрацьовані коефіцієнти придатності Ак.ЗО внесені в додаток Б, та мають позитивну тенденцію (коефіцієнти становлять більше 50%). Розрахунки коефіцієнтів вибуття та оновлення Ак.ЗО наведено нижче.

Коефіцієнти вибуття $Kf^{виб.}$ Ак. ОЗ, показують інтенсивність вибуття останніх:

$$Kf^{виб.\ 2022} = 1 / 19757,0 = 0,00001; \quad Kf^{фон.\ 2022} = 2 / = 0,001;$$

$$Kf^{виб.\ 2023} = 0 / 20532 = 0; \quad Kf^{фон.\ 2023} = 6 / 26615,0 = 0,0002;$$

$$Kf^{виб.\ 2024} = 2 / 26615,0 = 0,0001; \quad Kf^{фон.\ 2024} = 3 / 20532,0 = 0,0001;$$

Коефіцієнти ($Kf^{фон.}$) оновлення Ак., - частка нових ЗО Ак. в сумі вартості останніх.

Рис.2.11. Діаграма коефіцієнтів вибуття й оновлення (Ак.) активної частини ЗО

Даючи характеристику цим коефіцієнтам, мале їх значення пояснюється введенням в дію дороговартісного обладнання в малих кількостях, проте

оновлення присутнє, що є важливим моментом для виробництва та збільшення асортименту. Чи відбувається приріст активної частини ЗО показують показники останніх.

$$Kf_{\text{прир.}2022} = (1094-319)/20144,5 = 778/20144,5 = +0,039;$$

$$Kf_{\text{прир.}2023} = (6083-0)/23573,5 = 6083/23573,5 = +0,258;$$

$$Kf_{\text{прир.}2024} = (2990-1381)/26944,5 = 1609,0/26944,5 = +0,06;$$

Найбільшим приростом Ак.ЗО є приріст їх у 2023 році.

II і III група показників є представлена в підрозділі 2.1.4, на рисунку 2.4. та в додатку Ж,З.

2.3. Факторна модель аналізу показника фондovіддачі за 2022-2024 роки

Оскільки, фондovіддача вистуває основним показником ефективності роботи ЗОс., визначимо вплив дії факторів на «результативний показник».

Вихідні дані та згруповані розрахунки відобразимо в додатку И та I.

Формула розрахунку впливу чинників методом “ланцюгових підстановок” : [15]

$$\Phi_{\text{в.}} = D_{\text{н.}} * k_{\text{зм.}} * (t_{\text{в.год}} / t_{\text{в.зм}}) * (A_{\text{к.}} / B_{\text{ЗОс.сеп.}}) * (ЗО_{\text{с.д.}} / A_{\text{к.}}) * (P / t_{\text{в.год}}) * (1 / C_{\text{в.}}) \quad (2.9)$$

$$F_{0\text{в.}} = 3,5 \text{ грн}$$

$$\Phi_{1\text{в.}} = 254 * 0,928 * 7,1 * 0,804 * 0,981 * 4,506 * 0,0006 = 3,569 \text{ грн};$$

$$\Delta \Phi_{1\text{в.}} = \Phi_{1\text{в.}} - \Phi_{0\text{в.}}$$

(2.10) де $\Phi_{1\text{в.}}$, $\Phi_{0\text{в.}}$ – фондovіддача ЗОс. у базовому та звітному періодах.

$$\Delta \Phi_{1\text{в.}} = 3,500 - 3,569 = - 0,069 \text{ грн}$$

$$\Phi_{2\text{в.}} = 254 * 0,937 * 7,1 * 0,804 * 0,981 * 4,506 * 0,0006 = 3,603 \text{ грн};$$

$$\Delta \Phi_{2\text{в.}} = F_{2\text{в.}} - F_{1\text{в.}}; \Delta \Phi_{2\text{в.}} = 3,603 - 3,569 = + 0,034 \text{ грн} \quad (2.11)$$

$$\Phi_{3\text{в.}} = 254 * 0,937 * 7,2 * 0,804 * 0,981 * 4,506 * 0,0006 = 3,654 \text{ грн};$$

$$\Delta \Phi_{3\text{в.}} = F_{3\text{в.}} - F_{2\text{в.}}; \Delta \Phi_{3\text{в.}} = 3,654 - 3,603 = + 0,051 \text{ грн} \quad (2.12)$$

$$\Phi_{4\text{в.}} = 254 * 0,937 * 7,2 * 0,772 * 0,981 * 4,506 * 0,0006 = 3,509 \text{ грн};$$

$$\Delta \Phi_{4\text{в.}} = \Phi_{4\text{в.}} - \Phi_{3\text{в.}}; \Delta \Phi_{4\text{в.}} = 3,509 - 3,654 = - 0,145 \text{ грн}$$

(2.13)

$$\Phi_{5\text{в.}} = 254 * 0,937 * 7,2 * 0,772 * 0,966 * 4,506 * 0,0006 = +3,455 \text{ грн};$$

$$\Delta \Phi_{5\text{в.}} = \Phi_{5\text{в.}} - \Phi_{4\text{в.}}; \Delta \Phi_{5\text{в.}} = 3,455 - 3,509 = - 0,054 \text{ грн} \quad (2.14)$$

$$\Phi_{6B.} = 254 * 0,937 * 7,2 * 0,772 * 0,966 * 9,274 * 0,0006 = 7,111 \text{ грн};$$

$$\Delta \Phi_{6B.} = \Phi_{6B.} - \Phi_{5B.}; \quad \Delta \Phi_{6B.} = 7,111 - 3,455 = 3,656 \text{ грн} \quad (2.15)$$

$$\Phi_{7B.} = 254 * 0,937 * 7,2 * 0,772 * 0,966 * 9,274 * 0,0006 = 7,111 \text{ грн};$$

$$\Delta \Phi_{7B.} = \Phi_{7B.} - \Phi_{6B.}; \quad \Delta F_{7\text{від.}} = 7,111 - 7,111 = 0,0 \text{ грн} \quad (2.16)$$

$$\Delta F_{7\text{від.}} = 7,111 - 7,111 = 0,0 \text{ грн}$$

Сума результатів проведених розрахунків:

$$\Delta \Phi_{B. \text{ заг.}} = -0,069 - 0,034 + 0,051 - 0,145 - 0,054 + 3,656 + 0 = +3,3 \text{ грн}$$

$$\Delta \Phi_{B. \text{ заг.}} = 6,8 - 3,5 = +3,3 \text{ грн}$$

Представимо факторну модель впливу на досліджуваний показник Φ_B ілюстративно.

Таблиця 2.6

Аналіз фондівдачі за факторною моделлю за 2022-2024 роки

№з/п	Назва(чинника) фактора	По молокозаводу
1	(D_H) Кількість робочих днів у році, днів	-0,069
2	($k_{зм.}$) Коефіцієнт змінності роботи обладнання	-0,034
3	($t_{зм.}^{Сер.}$) Середня тривалість однієї зміни, год.	+0,051
4	($Ак^{пит.}$) Питома вага активної частини	-0,145
5	($O^{пит.д.}$) Частка діючого обладнання у складі Ак. частини (ЗО) основних засобів	-0,054
6	($P_{сер.пр.}$) Середній випуск продукції за одну верстатогодину, тис. грн	+3,656
7	($B^{обл.сер.}$) Середня вартість 1-ці обладнання, тис. грн	0
	(Бф) Баланс факторів:	+3,3

На збільшення показника фондівдачі (+3,3 грн) за 2022/2024 роки, вплинули сім факторів. Графічно представлено це на рисунку 2.12.

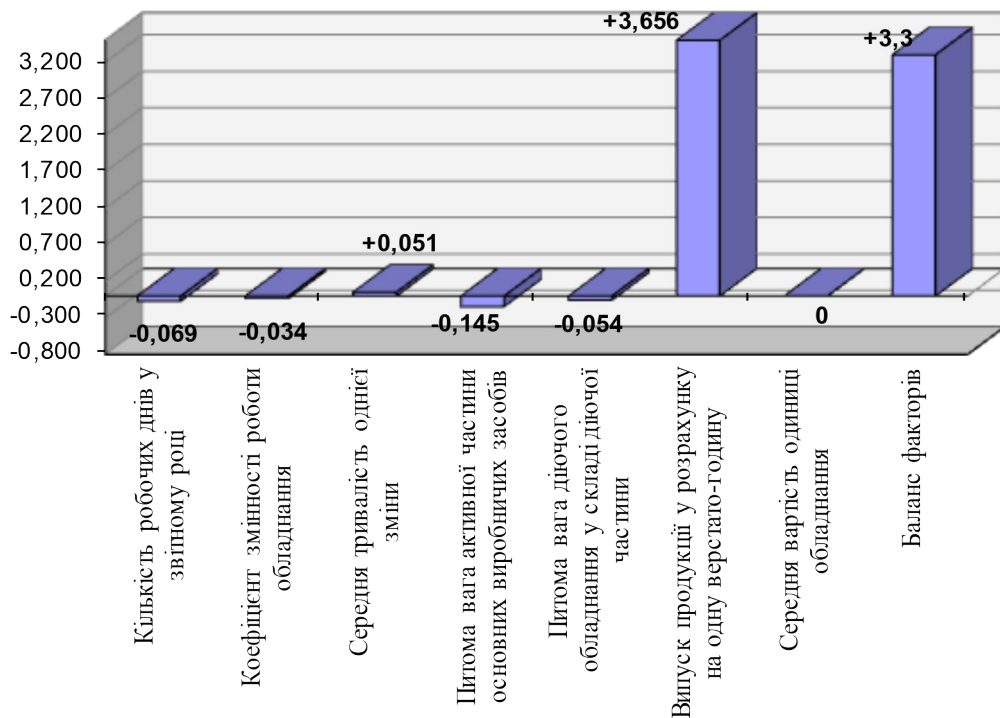

Рис.2.12.Результати по факторній моделі фондівддачі за 2022-2024роки

РОЗДІЛ 3 ПРОПОЗИЦІЇ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНІСТЮ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ТЗОВ “МОЛОКОЗАВОД“САМБІРСЬКИЙ“

Економічний аналіз, який був виконаний вище, дозволив нам виявити потребу в удосконаленні та кращому ефективнішому використанні ЗОс. Правильно підібрана методика по факторного аналізу Φ_v , ZO_c . дозволила нам побачити

➤ *резерви щодо суттєвого підвищення віддачі (ЗОс.) основних засобів за рахунок:*

- збільшення величини коефіцієнта змінності ($k_{зм.}$) роботи устаткування; - виведення з експлуатації недіючого та встановлення діючого обладнання, ліквідація внутрішньозмінних простоїв, скорочення часу на ремонт; -придбання нового продуктивного устаткування за критерієм збалансованості між ціною його, і продуктивністю; - модернізація обладнання, використання прогресивних технологічних процесів,що веде економію використання оборотних коштів ; - технічне вдосконалення ВЗО за рахунок реконструкції; - раціональне планування цехів та розміщення обладнання; - оптимальне завантаження виробничих площ й

техніки; - краще (повніше) використання площ підсобних приміщень та допоміжних цехів; - упровадження нових високоефективних технологій, інтенсифікація виробничих процесів;- застосування прогресивних методів, форм організації виробництва;- освоєння введених в дію експлуатаційних показників нової техніки - маркетингова діяльність збуту продукції: реклама щодо «уніфікації»рецептів по сироварінню, тощо (продукція, що додатково випущена після покращеного використання ЗО: диверсифікація клієнтури, розширення ринку збуту). Ці резерви сприятимуть збільшенню виробітку продукції без зайвих інвестиційних витрат, зменшенню витрат на її виробництво, зростанню продуктивності праці.

➤ *Шляхи під вищення ефективності використання ЗОс.:*

збільшення часу роботи та одиничної потужності обладнання ; - покращення використання виробничих площ; - збільшення ($k_{зм.}$) коефіцієнта змінності; - мобілізації фінансових коштів, які вкладаються в запаси непрацюючого й зайвого обладнання; - придбання менш вартісного обладнання, (оптимізація купівлі обладнання при врахуванні експлуатаційних його показників); - підвищення продуктивності за 1-цю часу (інтенсивного навантаження);- інтенсифікація процесу виробництва, введення новітніх технологій та освоєння їх проектних експлуатаційних ознак.

Аналізуючи та оцінюючи технічний стан ЗОс. ТЗОВ «Самбірський «Молокозавод» звернемо увагу на *головні напрямки його покращення:*

- оновлення ЗО – означає, що технічне переозброєння виробничого процесу покращить економічну діяльність заводу;
- удосконалення системи організації ремонтних робіт заводу;
- технічне вдосконалення наявних ЗО за рахунок їх модернізації та реконструкції;
- удосконалення технологічної й вікової структури ЗОс.
- пошук вільних коштів для інвестицій в розвиток активної (Ак.) частини ЗО, що в свою чергу сприятиме економії норм витрат матеріалів й сировини.
- розширення виробничих можливостей у використанні ЗО (як варіант пропонується переробка відходів з їх подальшим вторинним використанням)

Молокозаводу також слід вжити заходів, щодо різкої ліквідації недіючого устаткування при врахуванні своїх стратегічних планів та потреб виробництва.

Спосіб аналізу віддачі ЗО при використанні факторної моделі в динаміці може слугувати, як «засіб» обґрунтування певних керівних рішень в сфері управління ресурсами, що вкладені в основні (ВЗОс.) виробничі засоби заводу, отже, матиме “ практичну” значущість для ТзОВ «Молокозавод «Самбірський».

ВИСНОВКИ

Під час виконання кваліфікаційної роботи згідно затвердженої актуальної тематики на сьогоднішній день, здійснено аналіз всіх необхідних показників, що дають повну характеристику, як економічної так і виробничо-господарської роботи самбірського молокозаводу. Здійснена оцінка стану основних засобів і ефективного управління ними. ТзОВ «Молокозавод «Самбірський» зарекомендував себе як потужна, успішна організація, яка в непростий «воєнний» період, період пандемій, період занепаду економіки в цілому в країні змогла прекрасно розвиватися, забезпечуючи населення екологічно-корисною, з високими смаковими та якісними характеристиками молочною продукцією різних видів, не втрачаючи при цьому свою унікальність (унікальні, багаторічні, ексклюзивні рецепти сироваріння) . Окрім цього, створюючи робочі місця для праці завод мотивує роботу своїх працюючих, адже продуктивність їх роботи забезпечить також якість продукції, збільшить осяги її виробництва, реалізації, збуту, її рентабельності, а це все є ознакою прибутковості, стабільності та розвитку заводу в цілому. Хорошим результатом роботи товариства в продовж

2022-2024 років є збільшення чистого доходу (Р) від реалізації продукції. Він збільшився з 88304,0 тис грн до 238380,0 тис грн., тобто майже у 3 рази відповідно до 22/24рр. за рахунок випуску нового асортименту «твердих» сортів сирів. Чистий (П^ч) фінансовий результат також складає не малу цифру зі зростанням останнього: з 11796,0 тис грн до 31237,0 тис.грн, що в тричі більше у 2024р. ніж у 2022 році, при чому витрати на 1 грн (Р) зменшилися на 9коп, рентабельність її зросла з 9,2% до 20,9%, рентабельність продаж зменшилась з 13,4% до 13,1%. Середня зарплата на заводі зросла і становила в середньому з 7083 грн до 10108 грн на 1-го працівника в місяць відповідно у 22/24рр. Таке успішне виконання своїх планів, бізнес-ідей, задумів щодо процесів виробництва молочної продукції завод не зміг би досягнути без продуктивних, потужних технологій – основних засобів, які є тим рушійним джерелом, тим надійним тилом його продуктивності. Провівши комплексний аналіз всіх параметрів ЗО, можна ствердити, що товариство має прогресивну структуру, оскільки питома вага Ак. ЗО становить: 80,4%; 80,9%; 77,2%, що є запорукою успішного ведення виробництва, пасивна частина: 19,6%; 19,1%; 22, 8% відповідно по роках 22/24. Збільшення відсотку у 2024році пасивної частини зумовлено відкриттям цеху по виробництву плавлених сирків та масла різних видів жирності. Технічний стан загалом ЗО є придатним, де його показники придатності становлять: 55,7%; 54,5%; 56,1%, проте ті ж значення Ак. ЗО становлять: 52,7%; 51,0%; 51,3%, відчувається те, що ЗО загалом оновлюються вчасно, придбано нові автоматичні лінії, поволі виводиться недіюче обладнання, розширюються виробничі площі, проводиться реорганізація виробничих процесів та приміщень. І так показники оновлення- 4,4% у 2022р.- впровадження по виробництву крем-сиру «Кераміко» нових ліній; 25,4% у 2023р.; 4,1%- 2024р. Піковою вершиною з оновлення є 2023рік, спричинене придбанням спец. обладнання та збудований цех по виробництву сирів довготривалого «дозрівання» з парафіновим покриттям (такий вид сиру як, «Старий самбір», «Холландер»), введено нові автоматичні лінії та сучасне енергозберігаюче обладнання, враховуючи оптимальний негативний вплив на довкілля (маються на увазі відходи) для випуску трьох

видів сирків-плавлених , а вибуття у 2023 не було, хоча воно відбувається поволі: у 2022 році -1,3%, а у 2024% -4,1%. Приріст ЗО загалом характеризується коефіцієнтами приросту: 2022р.- +3,1; 2023р. -2,55; +1,5 -2024р. Автоматизація, зокрема, виробничих потужностей відчувається певним чином і на ефективності експлуатації ЗО.

Задовільний стан ефективності використання показує ріст: ($\Phi^{оз.22} = 298,1$ до $\Phi^{оз.24} = 379,6$ тис. грн/ос.) - фондоозброєності та ($\Phi^{рен.22} = 29,6\%$ до $\Phi^{рен.24} = 117,9\%$) - фондорентабельності. Зростання віддачі ЗО є важливою категорією у збільшенні рівня виробництва продукції і показує ту її кількість, яка виробляється 1-єю грн вартості ЗО. Її показник зростає впродовж аналізованих 22/24 років: 3,5; 4,2; 6,8., проте ми дослідили , які ж фактори впливу можуть слугувати загрозою, щодо подальшого зростання цієї величини.

Виявляється, що показники екстенсивного завантаження(завантаження устат. у часі), зокрема $k_{зм.} = -0,034$ устаткування (яка частина зміни зайнята роботою 1-ї одиниці устаткування) має негативний вплив на Φ^B та частка діючого в загальному складі обладнання також негативно спричиняє вплив на цей показник. Молокозавод повинен, оптимізувавши та врахувавши свої виробничі потреби та бізнес-плани вивести недіюче обладнання.

Негативні моменти в управлінні ЗО можуть бути водночас резервами щодо покращення величини фондо віддачі, а запропоновані рекомендації та обгрунтовані пропозиції мають практичне застосування у сфері управлінської діяльності, щодо покращення розвитку заводу в майбутньому , враховуючи пріоритети сталого розвитку.

Список використаних джерел

1. Бачевський Б. Є. Відшкодування зносу основних виробничих фондів / Б. Є. Бачевський, О. О. Решетняк, І. В. Заблудська. – Київ: Центр учбової літератури, 2007. – 176 с.
2. Гетьман О.О, Шаповал В.М Економіка підприємства / Гетьман О.О, Шаповал В.М – Київ: 2010. – 488с.
3. Контролінг. Практикум: теоретичні основи, завдання та методика розрахунку(для студентів спеціальності 6.050200 «Менеджмент організацій»: – редакційно-видавничий центр НЛТУ України,2010.
4. Мацибора В.І., Збарський В.К., Мацибора Т.В. Економіка підприємства: Навч.посібник. -Київ: " Каравела", 2009.-312с.
5. Мельник Л. Г. Економіка підприємства / Л. Г. Мельник. – Суми, 2012. – 864 с.

6. Методичні вказівки до виконання дипломної роботи бакалавра для студентів напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства»: - редакційно-видавничий центр НЛТУ України, 2014.
7. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів / Затв. Наказом Міністерства фінансів України від 30.09.2003 р. № 561.–Офіц.вид. // Вісник законодавства України, 2003 р., №11, 13, 46. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://webcache.googleusercontent.com/search/>.
8. Наказ Міністерства освіти і науки України № 40 від 24.01.2006.
9. Основні засоби : Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7, затверджено наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000 р. № 92 // Бухгалтерія. Збірник систематизованого законодавства. – 2007. – №1. – С. 101-105.
10. Петрович Й. М. Економіка підприємства / Й. М. Петрович. – Львів: Магнолія плюс, 2006. – 580 с.
11. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні : Закон України від 16 липня 1999 року № 996-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/>.
12. Покропивний С. Ф. Економіка підприємства / С. Ф. Покропивний. – Київ: КНЕУ, 2008. – 528 с.
13. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/>.
14. Рижиков В.С Економіка підприємства / В.С Рижиков. –Київ: 2004.- 260с.
15. Савицька Г.В Економічний аналіз діяльності підприємства / Г.В.Савицька – Київ: «Знання»,2005. – 658 с.
16. Федорович Р. Ф. Економічний аналіз / Р. Ф. Федорович, О. М. Загородна, В. М. Серединська. – Тернопіль: Астон, 2010. – 592 с.

17. Шваб Л.І.Онови підприємництва: Навч.посібник.2-е вид.–К.: Каравелла, 2007. – 368с.
18. Шевченко Г. С. Економіка деревообробних підприємств / Г. С. Шевченко, В. К. Луцевич. – Львів: Афіша, 2010. – 376 с.
19. [Електронний ресурс]. – Режим доступу :
<https://studfiles.net/preview/5704623/page:25/>
20. [Електронний ресурс]. – Режим доступу :
http://pidruchniki.com/13761106/ekonomika/osnovni_pokazniki_virobnichoyi_programi
22. [Електронний ресурс]. – Режим доступу :
<http://techtrend.com.ua/index.php?newsid=8659>
23. [Електронний ресурс]. – Режим доступу :
<http://osvita.ua/vnz/reports/accountant/17497/>
24. [Електронний ресурс]. – Режим доступу :
http://pidruchniki.com/1854051657684/statistika/pokazniki_dilovoyi_aktivnosti_pidpriyemstv
25. [Електронний ресурс]. – Режим доступу :
http://pidruchniki.com/74714/ekonomika/pokazniki_finansovoyi_stiykosti_stabilnosti_pidpriyemstva_otsinka
26. [Електронний ресурс]. – Режим доступу :
<http://library.if.ua/book/89/6237.html>
27. [Електронний ресурс]. – Режим доступу :
https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A4%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B7
28. [Електронний ресурс]. – Режим доступу :
http://pidruchniki.com/19310710/ekonomika/faktorniy_analiz_pributku_vid_realizatsiyi_produktsiyi_robit_poslug
29. [Електронний ресурс]. – Режим доступу :

<http://westudents.com.ua/glavy/17868-191-ponyattya-vidi-prichini-bankrutstva.html>

30. [Электронный ресурс]. – Режим доступа :

<http://westudents.com.ua/glavy/17869-192-metodi-dagnostiki-ymovrnost-bankrutstva.htm>

31. [Электронный ресурс]. – Режим доступа :

<http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D0%B2%D1%96%D0%B4%D1%85%D0%BE%D0%B4%D0%B8>

32. [Электронный ресурс]. – Режим доступа :

Grant Cardone Sell or be Sold/ G. Cardone – New York: GreenLeaf Book Group Press 2012 – 178р.

33. [Электронный ресурс]. – Режим доступа :

Grant Cardone If You're not First, You're Last / G. Cardone – New Jersey 2010 – 228р.

34. [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://sambir.ua/>

35. [Электронный ресурс]. – Режим доступа :

https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/00424415/

36. [Электронный ресурс]. – Режим доступа :

<http://www.sambir-cheese.lviv.ua/products.html>

37. [Электронный ресурс]. – Режим доступа :

<http>

38. [Электронный ресурс]. – Режим доступа :

<https://www.sambirrada.gov.ua/sambirrada/130-molodizhna-polityka/85-viddil-u-spravakh-sim-i-molodi-ta-sportu/46225-ekskursiia-u-tov-molokozavod-sambirskiyi-5.html>

ДОДАТКИ

Додаток А

Динаміка фонду оплати праці, та значення чистого доходу від реалізації продукції, « Молокозавод «Самбірський» за 2022-2024 роки

Показники	Одиниці виміру	Роки		
		2022	2023	2024
Середньооблікова чисельність працівників	осіб	84	95	92
Зміна у порівнянні з базовим роком (базовий метод)	осіб	-	11	8
	%	100	113,1	109,5
Зміна у порівнянні з попереднім роком ланцюговий метод	осіб	-	11	-3
	%	100	113,1	96,8
Фонд оплати праці працівників всього, в т.ч.:	тис. грн	7140,4	9034,4	14 473,3
Середньомісячна заробітна плата працівника	грн	7083,7	7924,9	13 109,9

Зміна у порівнянні з попереднім роком ланцюговий метод	грн	-	841,2	5185,0
	%	100	111,9	165,4
Середньорічний обсяг реалізованої продукції (послуг), що припадає на одного працівника	тис. грн/особу	1051,24	1274,37	2591,09
Зміна у порівнянні з попереднім роком (ланцюговий метод)	тис. грн	-	223,13	1316,72
	%	100	121,2	203,3

Додаток Б

Показники стану основних засобів ТЗОВ «Молокозавод» Самбірський»

Показники	Одиниці виміру	Роки		
		2022	2023	2024
Первісна вартість	тис. грн	25 042,0	29 138,0	34919,5
Спрацювання	тис. грн	11 098,0	13 263,0	15329,0
Залишкова вартість	тис. грн	13 944,0	15 875,0	19590,5
Коефіцієнт спрацювання	коєф.	0,443	0,455	0,439
Зміна у порівнянні з попереднім роком (ланцюговий метод)	коєф.	-	0,012	-0,016
Коефіцієнт придатності	коєф.	0,557	0,545	0,561
Зміна у порівнянні з попереднім роком (ланцюговий метод)	коєф.	-	-0,012	0,016
Коефіцієнт спрацювання активної частини основних засобів	коєф.	0,473	0,484	0,487

Коефіцієнт придатності активної частини основних засобів	коєф.	0,527	0,516	0,513
--	-------	-------	-------	-------

Додаток В

Показники ефективності використання основних засобів

ТзОВ «Молокозавод «Самбірський» за 2022-2024р0ки [1;6]

Показники	Одиниці виміру	Роки		
		2022	2023	2024
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	тис. грн	88 304,0	121 065,0	238 380,0
Середньорічна вартість основних фондів	тис. грн	25 042,0	29 138,0	34 919,5
Фондовіддача (по реалізованій продукції)	грн/грн	3,5	4,2	6,8
Зміна у порівнянні з попереднім роком (ланцюговий метод)	%	100	120,0	161,9

Фондомісткість (по реалізованій продукції)	грн/грн	0,28	0,24	0,15
Зміна у порівнянні з попереднім роком (ланцюговий метод)	%	100	85,7	62,5
Середньооблікова чисельність працівників	осіб	84	95	92
Зміна у порівнянні з попереднім роком (ланцюговий метод)	%	100	113,1	96,8

Додаток Г

Показники ефективності використання оборотних активів підприємства

Показники	Одиниці виміру	Роки		
		2022	2023	2024
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	тис. грн	88 304,0	121 065,0	238 380,0
Середній залишок оборотних активів	тис. грн.	60 980,5	95 258,0	125 114,0
Коефіцієнт оборотності	обертів	1,4	1,3	1,9
Зміна у порівнянні з попереднім роком (ланцюговий метод)	%	100	92,9	146,2
Коефіцієнт завантаження	-	0,7	0,8	0,5
Зміна у порівнянні з попереднім	%	100	114,3	62,5

роком (ланцюговий метод)				
Число днів в аналізованому періоді (році)	дні	360	360	360
Тривалість обороту	дні	257	277	189,5
Зміна у порівнянні з попереднім роком (ланцюговий метод)	дні	-	+20	-87,5

Додаток Д

Витрати на оплату послуг природоохоронного призначення

ТзОВ «Молокозавод «Самбірський»

Найменування послуги з охорони навколишнього середовища	Одиниці виміру	Роки		
		2022	2023	2024
Відведення та очищення стічних вод	тис. грн	39,4	49,1	59,2
Поводження з відходами	тис. грн	35,5	35,5	35,5

Додаток Е**Узагальнюючі показники фінансово - господарської діяльності
ТЗОВ «Молокозавод «Самбірський» за 2022-2024 роки**

№ з/п	Показники	Одиниці виміру	Роки		
			2022	2023	2024
<i>Ресурси підприємства</i>					
1	Середньооблікова чисельність працівників	Осіб	84	95	92
2	Середньорічна вартість основних фондів	тис. грн	25042,0	29138,0	34919,5
3	Середній залишок оборотних активів	тис. грн	60 980,5	95 258,0	125114,0
<i>Результати діяльності підприємства</i>					
4	Чистий дохід від реалізованої продукції	тис. грн.	88 304,0	121 065,0	238 380,0

	(товарів, робіт, послуг)				
5	Середньорічний обсяг реалізованої продукції, що припадає на 1 – го працівника	тис. грн./особу	1051,2	1274,4	2 591,1
6	Середньорічна зарплата одного працівника	тис. грн	85,0	95,1	157,3
7	Витрати на 1 грн. реалізованої продукції (послуг)	грн	0,92	0,86	0,83
8	Валовий прибуток	тис. грн.	7405,0	16 522,0	41 176,0
9	Чистий фінансовий результат: прибуток	тис. грн.	11 796,0	12 107,0	31 237,0
Спеціальні показники					
10	Фондовіддача (по реалізованій продукції)	грн./грн.	3,5	4,2	6,8
11	Фондомісткість	грн./грн.	0,28	0,24	0,15
12	Фондоозброєність	грн./особу	298,1	306,7	379,6
13	Коефіцієнт оборотності оборотних активів	обор.	1,4	1,3	1,9
14	Тривалість 1-го обороту	дні	257	277	189,5
15	Фондорентабельність (за валовим прибутком)	%	29,6	56,7	117,9
16	Рентабельність реалізованої продукції за валовим прибутком (рентабельність понесених витрат)	%	9,2	15,8	20,9
17	Рентабельність продажів (за чистим прибутком)	%	13,4	10,0	13,1

Додаток Є

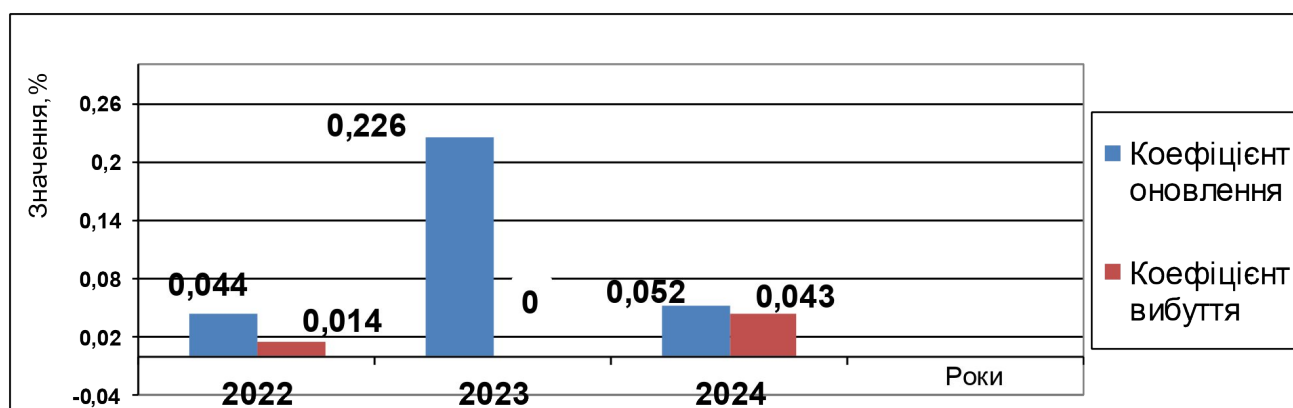
Динаміка собівартості, витрат на 1 грн. реалізованої продукції

Показники	Одиниці виміру	Роки		
		2022	2023	2024
Чистий дохід від реалізації продукції	тис. грн	3200,8	2 994,4	3560,0
Собівартість реалізованої продукції	тис. грн	2438,1	2217,5	2595,7
Валовий прибуток	тис. грн	762,7	776,9	964,3
Витрати на 1 грн. реалізованої продукції (за собівартістю реалізованої продукції)	грн	0,76	0,74	0,73
Рентабельність реалізованої продукції (за валовим прибутком)	%	31,3	35,0	37,1

Додаток Ж

Основні показники оцінки основних засобів, що віднесені до 2 та 3 груп

Істаграма оцінки показників оновлення та вибуття п.ч.ЗО за 2022-2024 роки.

Коефіцієнти вибуття ($K_f^{\text{виб.}}$) ЗО пасивної її частини, що належать до 2-ї групи:

$$K_f^{\text{виб.п.2022}} = 335/24655 = 0,014; K_f^{\text{виб.п.2023}} = 0/25429, 0=0;$$

$$K_f^{\text{виб.п.2024}} = 1423/32847 = 0,043;$$

Коефіцієнти ($K_f^{\text{он.п.}}$) оновлення п.ч.:

$$K_f^{\text{он.п.2022}} = 1109/25429 = 0,044; K_f^{\text{он.п.2023}} = 7418/32847 = 0,226;$$

$$K_f^{\text{он.п.2024}} = 1941/36992 = 0,052;$$

Коефіцієнти спрацювання та придатності пасивної частини ЗО:

$$K_f^{\text{спр.пас.ч 2022р.}} = 1559,5/4897,5 = 0,318;$$

$$K_f^{\text{спр.пас.ч 2023р.}} = 1847,0/5564,5 = 0,332;$$

$$K_f^{\text{спр.пас.ч 2024р.}} = 2186,5/7975,0 = 0,274.$$

Як видно з результатів розрахунків пасивна частина ОЗ є неспрацьованою.

$$K_f^{\text{пр.пас.ч 2022р.}} = 1 - 0,318 = 0,682;$$

$$K_f^{\text{пр.пас.ч 2023р.}} = 1 - 0,332 = 0,668;$$

$$K_f^{\text{пр.пас.ч 2024р.}} = 1 - 0,274 = 0,726$$

Визначення показників приросту ЗО загалом:

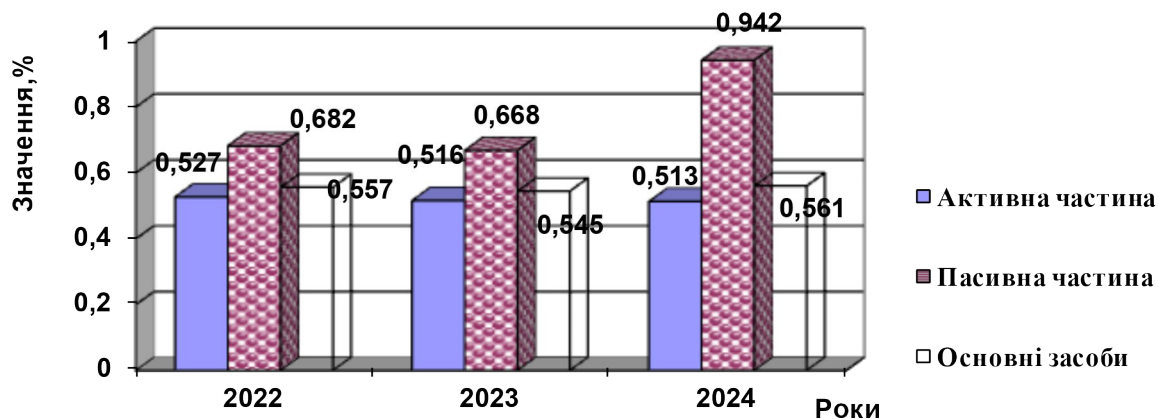
$$K_f^{\text{пр.зо.22р.}} = (1109 - 335)/25042,0 = 0,031;$$

$$K_f^{\text{пр.зо.23р.}} = (7418 - 0)/29138,0 = 0,255;$$

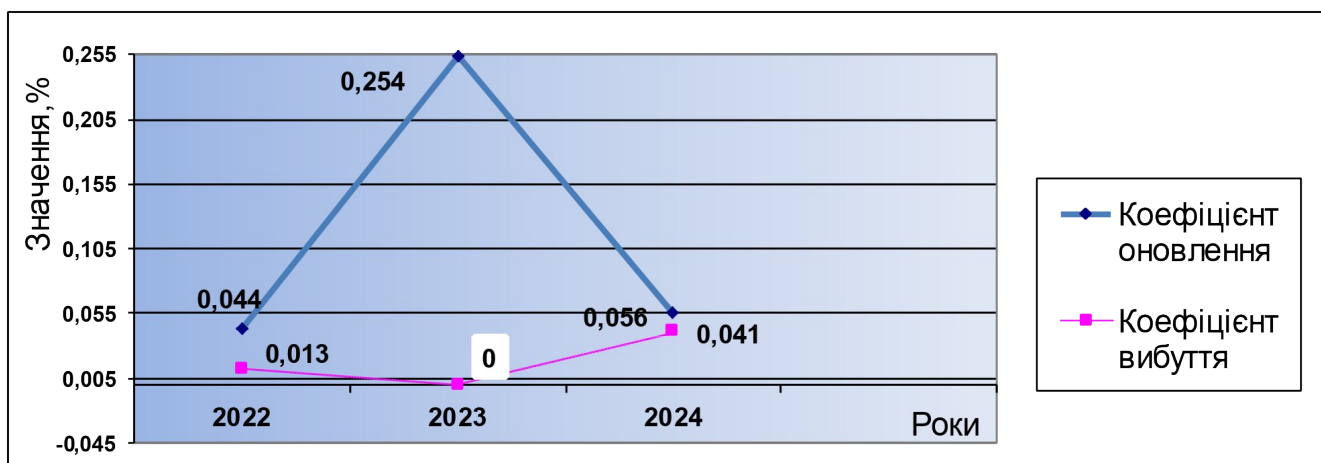
$$K_f^{\text{пр.зо.24р.}} = (1941 - 1423)/34919,5 = 0,015;$$

Додаток 3

Коефіцієнти придатності ЗО за показниками трьох груп аналізованого періоду

Коефіцієнти оновлення та вибуття ЗО загалом за 2022-2024 роки

Додаток И

*Вихідні дані для проведення пофакторного аналізу фондівдачі
за 2022-2024 рр. на ТЗОВ «Молокозавод Самбірський»*

1	2	3	4	5
1	Показник	Умовне позначення	Базовий рік	Звітний рік
			2022	2024
2	Кількість робочих днів у році, днів	Д _{н.}	250	254
3	Активна частина основних засобів, тис. грн	Ак.ЗО _{с.}	20 144,5	26 944,5
4	в т. ч. законсервоване та невстановлене обладнання, тис. грн	О _{н.д.}	850,0	920,0
5	Діючі основні засоби, тис.грн	ЗО _{с.д.}	19 766,4	26 024,5
6	Середньорічна вартість ОЗс.тис. грн	ВЗО _{с.} ^{сеп.}	25 042,0	34919,5, 0
7	Кількість відпрацьованих верстато-змін усім обладнанням	t _{в.зм}	2 784	3 570
8	Середньорічна кількість одиниць діючого обладнання	q	12	15
9	Кількість відпрацьованих верстато-годин усім обладнанням	t _{в.год}	19 596	25704,0
10	Середня вартість одиниці обладнання, тис. грн	C _{в.}	1678,7	1796,3
11	Обсяг реалізованої продукції, тис. грн.	P	88 304,0	238 380,0
12	Фондовіддача, грн	Ф _{в.}	3,5	6,8

Додаток I

*Розрахункові величини дії впливу факторів за 2022-2024роки на
фондовіддачу основних засобів*

1	2	3	4	5
1	Назва показника	Алгоритм розрахунку	Базовий 2022 рік	Звітний 2024 рік
2	Кількість робочих днів у році, днів	$D_{н.}$	250	254
3	($K_{зм.}$) Коефіцієнт змінності роботи обладнання	$t_{в-зм} / q_{Дн.}$	0,928	0,937
4	Середня тривалість однієї зміни, год	$t_{в.год} / t_{в-зм}$	7,1	7,2
5	Питома вага активної частини ЗОс.	$Ак./ВЗОс.^{ср.}$	0,804	0,772
6	Питома вага діючого обладнання	$ЗО_{с-д.} / Ак.$	0,981	0,966
7	Середній випуск продукції за одну верстато-годину, тис.грн.	$P / t_{в-год}$	4,506	9,274
8	Середня вартість одиниці обладнання, тис.грн.	$1 / (ЗО_{с-д.} / q)$	0,0006	0,0006